

„PLAN OGÓLNY GMINY ŁAZY”

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Autorzy:

prof. UŚ dr hab. Damian
Absalon
dr hab. Magdalena Matysik

Poręba 2025

1. WSTĘP	4
1.1. Przedmiot, cel oraz zakres merytoryczny i terytorialny prognozy.....	4
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	7
1.3. Metody opracowania.....	7
2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE I USTALENIA PLANU OGÓLNEGO GMINY ŁAZY.....	9
2.1. Obszar opracowania i jego zagospodarowanie.....	9
2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych	13
3. ANALIZA I OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA	23
3.1. Istniejący stan środowiska, jego zasoby, odporność na degradację i zdolność do regeneracji, wynikający z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego.	23
3.1.1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza	23
3.1.2. Emisja hałasu.....	26
3.1.3. Wody powierzchniowe i podziemne	28
3.1.4. Powierzchnia terenu, gleby i kopaliny	30
3.1.5. Emisja pól elektromagnetycznych.....	32
3.1.6. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	33
3.2. Prognozowany sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu ogólnego oraz ich wpływ na poszczególne komponenty środowiska	33
3.2.1. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.....	35
3.2.1.1. Oddziaływanie na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.....	36
3.2.2. Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną.	38
3.2.2.1 Wpływ ustaleń Planu ogólnego gminy Łazy na formy ochrony pod kątem zapisów obowiązujących na nich aktów prawnych.....	40
3.2.3. Oddziaływanie na ludzi	43
3.2.4. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne.....	45
3.2.5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	46
3.2.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, gleby i kopaliny.....	47
3.2.7. Oddziaływanie na krajobraz	49
3.2.8. Oddziaływanie na klimat.....	51
3.2.8.1. Oddziaływanie na klimat akustyczny.....	52
3.2.9. Oddziaływanie na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.....	53
3.2.10. Oddziaływanie na dobra materialne	53
3.3. Skutki braku realizacji ustaleń projektu Planu Ogólnego	54
3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	55
4. CHARAKTERYSTYKA ROŚLIN, GRZYBÓW I ZWIERZĄT ORAZ SIEDLISK, TYPÓW KRAJOBRAZU NATURALNEGO I ELEMENTÓW PRZYRODY	

NIEOŻYWIONEJ NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU OGÓLNEGO	56
4.1. Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody	56
4.2. Flora i roślinność rzeczywista	59
4.3. Fauna	61
4.4. Krajobrazy naturalne	63
4.5. Elementy przyrody nieożywionej.....	65
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	71
6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU	73
7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	76
8. SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PRŁĄKI DĄBROWSKIEOJEKTU PLANU ORAZ METODY ICH MONITOROWANIA	78
9. SKUTKI DLA ISTNIEJĄCYCH FORM OCHRONY PRZYRODY ORAZ INNYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH	79
10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	79
11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, KTÓRE MOGĄ BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO.....	80
12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE.....	80
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	81
14. ŹRÓDŁA INFORMACJI	83
15. WYKAZ MAP	84

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot, cel oraz zakres merytoryczny i terytorialny prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Planu ogólnego gminy Łazy”. Celem prognozy jest określenie wpływu na środowisko ustaleń planu ogólnego.

Pod względem merytorycznym opracowanie stanowi realizację zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Sporządzona prognoza zawiera:

- a) informacje o zawartości i głównych celach projektu Planu ogólnego oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami planistycznymi o znaczeniu lokalnym, regionalnym, krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym, lokalizacji obszarów objętych postanowieniami ww. projektu oraz obszarów, na które oddziaływać będą postanowienia ww. projektu,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy (wykorzystane dane literaturowe, publikowane i niepublikowane, wyniki badań terenowych, w tym wyniki sporządzonej inwentaryzacji przyrodniczej dotyczące obszaru objętego projektem Planu i terenów, na które oddziaływać będzie ww. projekt,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu ogólnego,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, tj.:
 - istniejący sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu Planu ogólnego oraz ich wpływ na:
 - emisję zanieczyszczeń do powietrza,
 - emisję hałasu,
 - wody powierzchniowe i podziemne,
 - gleby,

- kopaliny,
- emitowanie pól elektromagnetycznych,
- ryzyko wystąpienia poważnych awarii;
- prognozowany sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu ogólnego oraz ich wpływ na:
 - emisję zanieczyszczeń do powietrza,
 - emisję hałasu,
 - wody powierzchniowe i podziemne,
 - gleby,
 - kopaliny,
 - emitowanie pól elektromagnetycznych,
 - ryzyko wystąpienia poważnych awarii;
- wykaz roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, typów krajobrazu naturalnego i elementów przyrody nieożywionej stwierdzonych na obszarach objętych projektem Planu wraz z ich krótką charakterystyką,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem:
- istniejący sposób i stan zagospodarowania obszarów, na które oddziaływać będą postanowienia ww. projektu wraz z przedstawieniem tych informacji na załączniku mapowym, oraz skutki ich wpływu na środowisko, a w szczególności na:
 - jakość powietrza atmosferycznego,
 - hałas,
 - odpady,
 - gospodarkę wodno-ściekową,
 - gleby;
- przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ znaczącego oddziaływania postanowień projektu planu na środowisko,
- wykaz gatunków roślin, grzybów, zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, typów krajobrazu naturalnego i elementów przyrody nieożywionej stwierdzonych na obszarach, na które oddziaływać będą postanowienia ww. projektu wraz z ich krótką charakterystyką,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów

podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- wykaz form ochrony przyrody występujących na obszarach objętych postanowieniami projektu planu: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000 (wyznaczone i projektowane), obszary chronionego krajobrazu, gatunki roślin, zwierząt i grzybów objęte ochroną prawną na mocy ww. ustawy o ochronie przyrody, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody wraz z przedstawieniem tych informacji na załączniku mapowym;

d) cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu, oraz sposoby, w jaki sposób te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Planu ogólnego;

e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko,

Prognoza przedstawia także rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu „Planu ogólnego”.

Zakres terytorialny prognozy odpowiada zakresowi analizowanego projektu planu wraz z niezbędną strefą oddziaływań przedsięwzięć będących przedmiotem projektu planu.

Opracowanie składa się z części tekstowej i załącznika graficznego (mapa w skali 1:1000, wydruk w skali 1:5000). Przyjęta skala mapy odpowiada skali rysunku planu.

Narzędziem wspomagającym prognozę jest wykonane w 2025 roku „Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Łazy” które stanowi źródło informacji faktograficznej o środowisku, a w szczególności o tych jego cechach, które mają zasadniczy wpływ na rozwiązania proponowane w projekcie planu.

Pozostałe źródła informacji do „Prognozy ...” to Opracowanie dokumentacji planistycznej – uzasadnienie zawierające ustalenia tekstowe, publikacje naukowe, dane i opracowania instytucji regionalnych związanych z działalnością w zakresie środowiska oraz inne materiały publikowane i niepublikowane. Spis wykorzystanych źródeł informacji zamieszczono w końcowej części opracowania.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Podstawy formalno - prawne opracowania prognozy stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.);
- Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 54 z późn. zm.);
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.);
- Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 530 z późn. zm.);
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 82);
- Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1087 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112).

a także ustanowiona na szczeblu międzynarodowym:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie skutków niektórych planów i programów dla środowiska (2001/42/WE).

Uwzględniono także liczne Rozporządzenia wykonawcze do ustaw oraz dokumenty szczebla regionalnego.

1.3. Metody opracowania

„Prognoza...” jest kameralnym opracowaniem autorskim, sporządzonym w oparciu o dostępne materiały, tj. publikacje, dokumenty, raporty i inne.

Przyjęta w niniejszym dokumencie metoda opracowania, podyktowana była następującymi przesłankami:

- ramowy zakres prognozy określony został ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- zakres opracowania jest określony charakterem ustaleń oraz skalą rysunku projektu „Planu ogólnego”,

Za wiodące zasady sporządzenia dokumentu prognozy uznano:

- a) prognoza ma oceniać skutki wpływu ustaleń projektu „Planu ogólnego” na środowisko, czyli określać pozytywny i negatywny wpływ wynikający z przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania oraz z określenia warunków zagospodarowania tych obszarów,
- b) ustalenia projektu „Planu ogólnego” dotyczą środowiska przyrodniczego o zróżnicowanej wartości wraz z istniejącym zainwestowaniem i użytkowaniem, które na to środowisko oddziałuje negatywnie, stwarzając zagrożenia, lub pozytywnie, stanowiąc szansę dla istniejących zasobów środowiska,
- c) istota prognozy zawiera się w ocenie na ile ustalenia projektu „Planu ogólnego” pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone lub zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu ustalenia projektu Planu mogą spotęgować istniejące zagrożenia, osłabić te zagrożenia lub stwarzać możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania jakości środowiska,
- d) prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń projektu „Planu ogólnego”, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu „Planu ogólnego” na poszczególne komponenty środowiska, ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Przy ocenie projektu „Planu ogólnego”, w kontekście przewidywanych zmian, uwzględniono również cele globalne ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego wynikające z polityki regionalnej i krajowej.

2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE I USTALENIA PLANU OGÓLNEGO GMINY ŁAZY

2.1. Obszar opracowania i jego zagospodarowanie

Pod względem administracyjnym gmina Łazy położona jest we północno-wschodniej części województwa śląskiego w powiecie zawierciańskim. Łazy graniczą: od wschodu z Zawierciem, Ogrodzieńcem, gminą Klucze (powiat olkuski) od zachodu z gminą Siewierz (powiat będziński), od południa z Dąbrową Górniczą, od północy z Porębą.

Gmina Łazy składa się z 14 sołectw Turza, Kuźnica Masłowska, Rokitno Szlacheckie, Hutki-Kanki, Grabowa, Skałbania, Niegowoniczki, Niegowonice, Trzebyczka, Chruszczobród, Chruszczobród-Piaski, Wiesiółka, Wysoka, Ciągowice oraz miasta Łazy.

Powierzchnia gminy Łazy wynosi 132,6 km². Gmina Łazy jest zamieszкана przez 15526 osób (stan na 31.12.2024 rok). Gęstość zaludnienia wynosi 117 osób na 1 km².

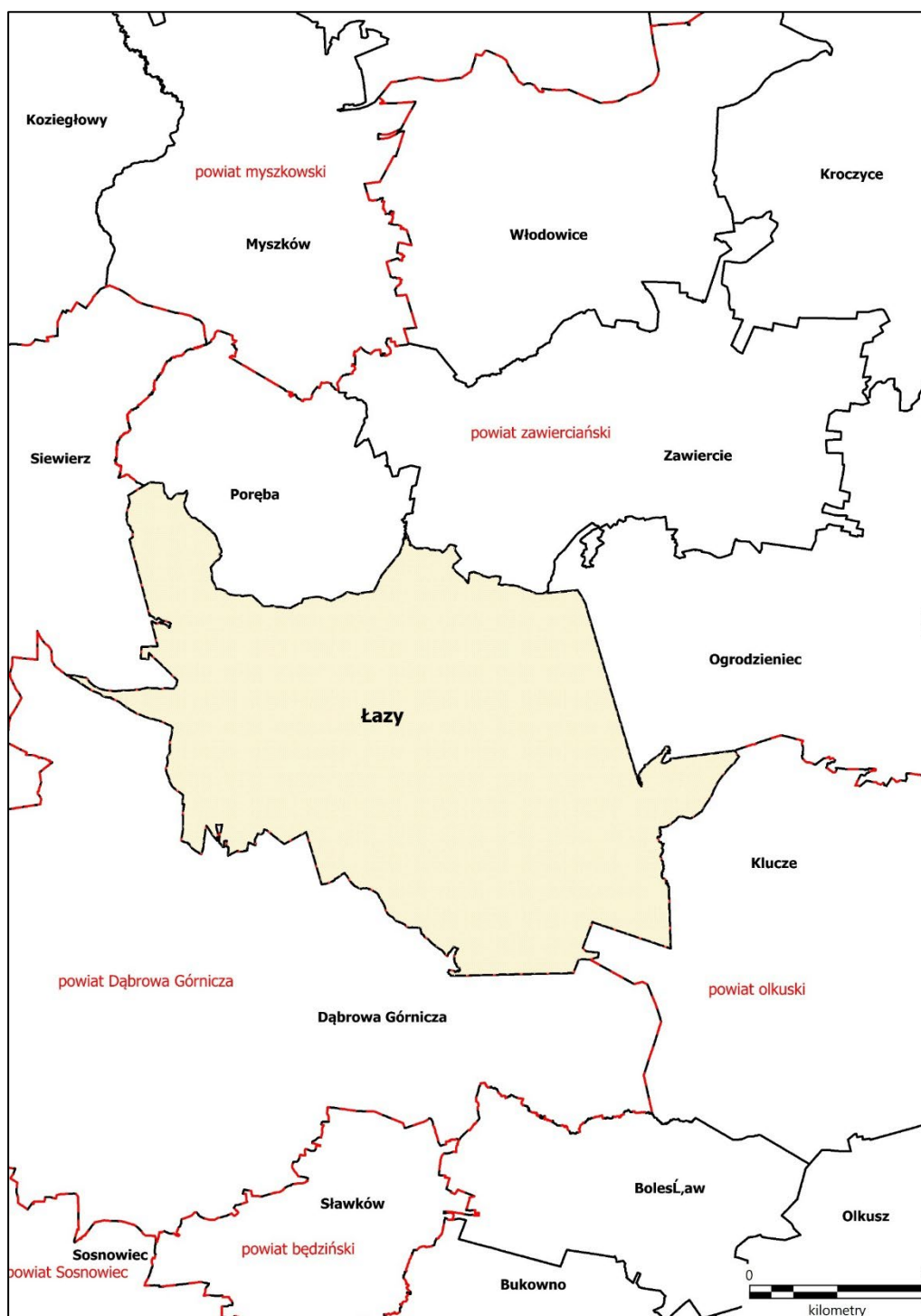
Ponad 40% powierzchni gminy zajmują lasy (oznaczone w powyższej tabeli kolorem zielonym). W 2022 r. lasy zajmowały ponad 43% powierzchni gminy. Na drugiej pozycji plasują się tereny z roślinnością trawiastą zajmujące ponad 30% powierzchni terenu gminy. Tereny zabudowy ogółem zajmują blisko 5% powierzchni gminy. Tereny komunikacji ogółem stanowią jedynie niecałe 2% powierzchni gminy. Najmniejszą powierzchnię zajmują sady, które zajmują niecałe 0,50% powierzchni gminy.

Struktura przestrzenna gminy wynika z jej rozwoju oraz działań antropogenicznych współczesnych. Najważniejsze elementy struktury przestrzennej gminy tworzą: lasy, użytki rolne, istniejący układ komunikacyjny oraz rzeki.

Miasto Łazy pełni ono funkcje ośrodka dyspozycyjno – usługowego w zakresie administracji publicznej, szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego, kultury, opieki zdrowotnej, finansów, sportu i rekreacji w stosunku do otaczających sołectw, a także skupisko miejsc pracy, przemysłu, zróżnicowanych usług oraz mieszkalnictwa wielo i jednorodzinne. Zagospodarowanie terenu występuje w formie skoncentrowanej z enklawami zabudowy głównie mieszkaniowej, położonej na obrzeżu miasta. Funkcja mieszkaniowa realizowana jest w większości w formie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i w zabudowie wielorodzinnej. Przez obszar miasta przebiega linia kolejowa Katowice – Warszawa obudowana stacją

rozrządową. Pas terenów kolejowych o szerokości od 50 do 250 m przecina miasto na dwie części.

Sołectwo Chruszczobród – Tereny zainwestowane sołectwa rozciągają się wzdłuż drogi krajowej nr 796 relacji Dąbrowa Górnicza – Zawiercie (kierunek północ – południe), ulic Mickiewicza i Norwida (kierunek wschód – zachód) oraz w oddalonych przysiółkach (np. przy ulicy Leśnej, Witosza). Występuje tu przemieszana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z zabudową zagrodową, przy czym zabudowa zagrodowa sukcesywnie jest przekształcana w zabudowę mieszkaniową. Linia kolejowa Katowice – Warszawa, wraz przystankiem kolejowym, przebiega południowym skrajem sołectwa, Cechą charakterystyczną sołectwa jest lokalizacja wielokierunkowo przebiegających sieci infrastruktury technicznej – linii elektroenergetycznych wysokich napięć 400 kV i 110 kV, linii elektroenergetycznych średnich napięć, co powoduje ograniczenia w zainwestowaniu oraz degradację krajobrazu.

Rys.1. Lokalizacja obszaru objętego projektem Planu ogólnego.

Sołectwo Chruszczobród - Piaski – Tereny zainwestowane sołectwa mają charakter pasmowy, przekształcający się z wiejskiej zabudowy ulicowej w zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Zachował się tradycyjny układ ruralistyczny z relikdami zabytkowej zabudowy kamiennie – drewnianej wraz z rozłogami pól. Układ zabudowy przebiega równolegle do doliny Mitręgi stanowiącej łącznik lasami gołuchowickimi, lasem Trzebyczki, Łaz i Rokitna Szlacheckiego.

Sołectwo Wiesiółka – Tereny zainwestowane sołectwa zlokalizowane są wzdłuż ulic Henryka Pobożnego, Starorynkowej i o kierunku wschód – zachód, położonych po obu stronach rzeki Mitręgi oraz ulic Studziennej o kierunku północ – południe. Sołectwo przecina linia kolejowa na dwie części.

Sołectwo Wysoka położone jest na wzgórzu, na dużej polanie śródleśnej. Otoczone jest lasami, tylko od wschodu przylega do terenów miasta Łazy. Jego zagospodarowanie cechują mieszane funkcje miejsko – wiejskie. Zabudowa mieszkaniowa występuje w formie wiejskiej zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zwartej zabudowy wielorodzinnej – dawnych mieszkań przyzakładowych dawnej cementowni „Wysoka”. Na terenie sołectwa Wysoka występują również tereny rolne. Sołectwo Wysoka poprzecinane jest wielokierunkowo drogami elektroenergetycznymi sieciami przesyłowymi 110 kV, co zmniejsza walory inwestycyjne terenów sołectwa.

Sołectwo Ciągowice – Tereny zainwestowane sołectwa rozplanowane są w dwu skupiskach: po zachodniej i wschodniej stronie drogi wojewódzkiej nr 796, przy czym większa część zainwestowania znajduje się po stronie zachodniej. Ciągowice to również ośrodek produkcji rolnej, oparty o kompleks gleb o wysokiej bonitacji III i IV klasy. Sama wieś zachowała układ średniowiecznej zabudowy o charakterze miejskim z rynkiem i wylotami narożnymi.

Sołectwo Turza – Zabudowa rozlokowana jest po obu stronach drogi wojewódzkiej nr 796 a główne osie zabudowy stanowią ulice Zwycięstwa i Strażacka prostopadła do drogi wojewódzkiej. Kuźnica Masłońska i Kazimierówka Zabudowa mieszkaniowa rozlokowana jest wzdłuż ciągu ulic Topolowej i Zwycięstwa, położonych na kierunku wschód – zachód oraz jego odgałęzienia na południe (ul. Piaskowa). Jednostka osadnicza przecięta jest na dwie części przez szlak kolejowy przebiegający na kierunku północ – południe, który na obszarze ma szerokość 100 - 140 m. Przez tereny kolejowe brak przejazdu drogowego łączącego obie części jednostki osadniczej. Kazimierówka zachowała zabytkowy układ ruralistyczny. Podzielona jest również na kierunku wschód – zachód przez szeroką dolinę zeki Czarnej Przemszy. Z wszystkich stron tereny zabudowy otaczają lasy. Część wschodnia Kazimierówki wchodzi w skład obszaru chronionego krajobrazu – Otuliny Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”.

Sołectwo Niegowonice – Zachował się do dziś średniowieczny układ dróg wsi owalnicowej. W rejonie skrzyżowania ulicy Kościuszki z drogą wojewódzką nr 790

układ drogowy zagęszcza się tworząc wieloulicowy układ osadniczy. Niegowonice ze względu na walory krajobrazowe zostało w całości objęte ochroną prawną jako obszar chronionego krajobrazu – Otulina Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”.

Sołectwo Niegowniczki - Zabudowa ukształtowana głównie wzdłuż ulic Grabowskiej i Szkolnej stanowiących przedłużenie na wschód ulicy Kościuszki w Niegowonicach. Układ osadniczy Niegowoniczek od wschodu zlewa się z układem osadniczym Niegowonic i w przestrzeni granica pomiędzy tymi jednostkami osadniczymi została zatarta. Sołectwo w układzie osadniczym pełni funkcję mieszkaniową. Sołectwo Niegowniczki ze względu na walory krajobrazowe zostało w całości objęte ochroną prawną jako obszar chronionego krajobrazu – Otulina Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”.

Sołectwo Rokitno Szlacheckie wraz z Mitręgą – Tereny osadnictwa ukształtowały się wzdłuż krzyżujących się dróg : z Łaz do Ogrodzieńca (ciąg ulic Świerczewskiego – Kościuszki) i z Zawiercia do Niegowonic przez Mitręgę (ciąg ulic Szkolna – 1-go Maja). W rozwoju przestrzennym nadal kontynuowany jest układ ulicowy. Mitręga – ze względu na walory krajobrazowe wchodzi w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu – Otuliny Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”.

Sołectwo Hutki – Kanki w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej zlokalizowanej przy ulicy Jurajskiej łączącej sołectwo z Rokitnem Szlacheckim na północnym zachodzie, Chechłem na południowym wschodzie. Większość powierzchni sołectwa zajmują lasy. Zdecydowana większość terenów zurbanizowanych w sołectwie to tereny o charakterze wypoczynkowo – rekreacyjnym : ośrodki wypoczynkowe i zabudowa letniskowa. Ze względu na walory krajobrazowe i środowiskowe obszar sołectwa objęty jest ochroną prawną jako: część Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”, obszar „Natura 2000 – Ostoja Środkowo-Jurajska”, rezerwat przyrody - „Góra Chełm

2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych

Zapis planu ogólnego jest ściśle regulowany poprzez Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. poz. 2758) oraz art. 13a Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) stąd poniżej zaprezentowano wyciąg z załącznika nr 1 do rozporządzenia,

który to załącznik określa strefy funkcjonalne wskazane w planie ogólnym Łaz oraz ich profil podstawowy i profil dodatkowy.

W obszarze gminy Łazy wyznaczone zostały następujące strefy planistyczne:

- a) SW - strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (14 stref),
- b) SJ - strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (247 stref),
- c) SZ - strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową (42 strefy),
- d) SU - strefę usługową (77 stref),
- e) SP - strefę gospodarczą (24 strefy);
- f) SR - strefę produkcji rolniczej (1 strefa)
- g) SI - strefę infrastrukturalną (42 strefy);
- h) SZ - strefę zieleni i rekreacji (43 strefy);
- i) SC - strefę cmentarzy (6 stref);
- j) SG - strefę górnictwa (5 stref);
- j) SO - strefę otwartą (90 stref);
- k) SK - strefę komunikacyjną (15 stref)

Tabela 1. Strefy funkcjonalne

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej		Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]
			podstawowy	dodatkowy	
1.	SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej		od 25 do 45
2.	SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej	od 20 do 70
3.	SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej , teren produkcji w gospodarstwach rolnych , teren akwakultury i obsługi rybactwa , teren komunikacji , teren zieleni urządzonej , teren ogrodów działkowych , teren infrastruktury techniczne	teren usług	od 15 do 60

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej		Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]
			podstawowy	dodatkowy	
4.	SU	strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury techniczne	teren składów i magazynów – 5SU	od 25 do 40
5.	SP	strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej , teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej , teren lasu, teren wód	20
6.	SR	strefa produkcji rolniczej	teren produkcji w gospodarstwach rolnych , teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zieleni urządzonej	50
7.	SI	strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury technicznej , teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren zieleni urządzonej	teren zieleni urządzonej	50

8.	SN	strefa zieleni i rekreacji	<p>teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej</p> <p>teren usług sportu i rekreacji , teren usług kultury i rozrywki , teren usług handlu detalicznego , teren usług turystyki - 1SN, 2SN, 3SN, 4SN, 5SN, 6SN, 7SN, 8SN, 43SN Teren usług sportu i rekreacji , teren usług handlu detalicznego , teren usług gastronomii – 9SN, 38SN, 39SN, Teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii , teren usług turystyki, teren usług nauki , teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej – 10SN, 11SN, 12SN, 15SN, 16SN, 17SN, 18SN, 19SN, 20SN, 21SN, 22SN, 23SN, 24SN, 25SN, 26SN, 27SN, 28SN, 29SN, 30SN, 31SN, 32SN, 33SN, 34SN, 35SN, 35SN, 37SN</p>	od 30 do 80
----	----	----------------------------	--	-------------

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej		Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]
			podstawowy	dodatkowy	
				teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji , teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu – 13SN, 14SN,	
9.	SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej		30

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej		Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]
			podstawowy	dodatkowy	
10.	SG	strefa górnictwa	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych – 1SG teren produkcji, teren usług biurowych i administracji – 2SG teren produkcji, teren usług handlu – 3SG teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług biurowych i administracji , teren usług nauki – 4SG teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług biurowych i administracji , teren usług nauki – 5SG	od 30 do 80
10.	SO	strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren elektrowni słonecznej – 80SO, 81SO, 82SO, 83SO, 90SO, 91SO, 92SO	

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej		Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]
			podstawowy	dodatkowy	
11.	SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej		

Na obszarze gminy Łazy wyznaczono 14 stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną. Strefy wielofunkcyjne z zabudową wielorodzinną zostały wyznaczone dla terenów istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Wskazane ustalenia gminnych standardów urbanistycznych są kontynuacją polityki przestrzennej gminy, zapisanej w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze gminy Łazy wyznaczono 247 stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną zostały wskazane na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy oraz na terenach przeznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Wskazane ustalenia gminnych standardów urbanistycznych są kontynuacją polityki przestrzennej gminy,

zapisanej w dotychczasowych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie gminy Łazy wyznaczono 42 strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową. Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową zostały wskazane na terenach istniejącej zabudowy zagrodowej w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy oraz na terenach przeznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę zagrodową. Wskazane ustalenia gminnych standardów urbanistycznych są kontynuacją polityki przestrzennej gminy, zapisanej w dotychczasowych dokumentach planistycznych.

Na obszarze gminy Łazy wyznaczono 77 strefy usługowe. Strefy usługowe zostały wskazane na obszarach istniejącej zabudowy usługowej oraz na terenach przeznaczonych do rozwoju ww. funkcji w dotychczasowych dokumentach planistycznych, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy. Wskazane ustalenia gminnych standardów urbanistycznych są kontynuacją polityki przestrzennej gminy, zapisanej w dotychczasowych dokumentach planistycznych.

Na obszarze gminy Łazy wyznaczono 24 strefy gospodarcze. Strefy gospodarcze zostały wskazane na obszarach istniejącej zabudowy produkcyjnej oraz produkcyjno-usługowej oraz na terenach przeznaczonych do rozwoju ww. funkcji w dotychczasowych dokumentach planistycznych, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy. Wskazane ustalenia gminnych standardów urbanistycznych są kontynuacją polityki przestrzennej gminy, zapisanej w dotychczasowych dokumentach planistycznych.

Na obszarze gminy Łazy wyznaczono 1strefę produkcji rolniczej. Została ona wyznaczona na podstawie istniejącego zagospodarowania związanego z produkcją rolniczą.

Na obszarze gminy Łazy wyznaczono 42 strefy infrastrukturalne. Zostały one wskazane na obszarze istniejącej infrastruktury technicznej jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy.

Na obszarze gminy Łazy wyznaczono 43 strefy zieleni i rekreacji. Strefy zieleni i rekreacji zostały wyznaczone na terenach zieleni urządzonej oraz sportu i rekreacji oraz na terenach przeznaczonych do rozwoju ww. funkcji w dotychczasowych dokumentach planistycznych, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy. Wskazane ustalenia gminnych standardów urbanistycznych są kontynuacją polityki przestrzennej gminy, zapisanej w dotychczasowych dokumentach planistycznych.

Na obszarze gminy Łazy wyznaczono 6 stref cmentarzy. Strefy cmentarzy wyznaczone zostały na terenach istniejących cmentarzy.

Na terenie gminy Łazy wyznaczono 5 stref górnictwa na terenie istniejących terenów zakładu górniczego oraz na terenach złóż gdzie może być prowadzona eksploatacja.

Na obszarze gminy Łazy wyznaczono 90 stref otwartych. Strefy otwarte obejmują część gminy, pokrywają tereny lasów, tereny rolnicze, tereny wód i zieleni naturalnej oraz tereny dróg.

Na obszarze gminy Łazy wyznaczono 15 stref komunikacyjnych. Strefa komunikacyjna została wyznaczona na terenie dróg klasy głównej oraz zbiorczej zlokalizowanych na terenie, a także w granicach kolejowego terenu zamkniętego. Ponadto strefę komunikacyjną wskazano w granicach terenów przeznaczonych pod drogi klasy zbiorczej w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

3. ANALIZA I OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA

3.1. Istniejący stan środowiska, jego zasoby, odporność na degradację i zdolność do regeneracji, wynikający z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego.

Oceny stanu funkcjonowania środowiska, jego zasobów i odporności na degradację przeprowadzono w oparciu o uwarunkowania określone w opracowaniu ekofizjograficznym oraz dla przewidywanych kierunków zmian w sytuacji braku realizacji planu ogólnego.

3.1.1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Na stan powietrza na obszarze gminy Łazy, mają wpływ różnorodne źródła emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Źródła te można podzielić na:

- punktowe – są to głównie emisje przemysłowe, powstające w trakcie procesów technologicznych, odprowadzane emitorami o średniej wysokości. Zaliczyć tu można przede wszystkim zakłady produkcyjne na terenie Turzy i Wysokie. Emisja z tego typu źródeł ma najszerszy zasięg oddziaływania;
- obszarowe – są to głównie emisje ze spalania na cele ciepłownicze w lokalnych oraz indywidualnych kotłowniach. Skupiska domów z indywidualnym ogrzewaniem tworzą obszary będące źródłem tzw. niskiej emisji.
- liniowe – przede wszystkim transport drogowy dotyczy to głównie obciążonej dróg wojewódzkich nr 796 oraz 790.
- napływowe – jest to napływ zanieczyszczeń z terenów sąsiadujących. Gmina Łazy sąsiaduje z uprzemysłowionym regionem Górnego Śląska i Zagłębia.

Ponadto intensywna działalność hodowlana może prowadzić do emisji uciążliwych odorów i zapachów, jednak w trakcie prac terenowych nie stwierdzono występowania tego zjawiska.

Uciążliwość mogą być także emisje pochodzące z niewielkich obiektów o charakterze produkcyjno-usługowym (stolarnie, lakiernie, warsztaty samochodowe), które zlokalizowane są w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej.

Biorąc pod uwagę morfologię terenu, istnieją na tym terenie rejony, gdzie przy niesprzyjających warunkach meteorologicznych (brak lub mała prędkość wiatru, inwersja temperatury), w szczególności w okresie grzewczym, mogą występować

lokalne kryzysy aerosanitarne. Dotyczy to przede wszystkim dolin rzecznych oraz wąskich, zabudowanych jednostek osadniczych.

Jedną z grup czynników warunkujących stężenie zanieczyszczeń w powietrzu, obok wielkości emisji rozpatrywanych substancji lub ich prekursorów oraz warunków topograficznych wpływających na możliwości przewietrzania, są warunki meteorologiczne panujące w danym okresie na określonym obszarze. Wpływają one na procesy fizyko-chemiczne zachodzące w atmosferze, a także oddziałują na wielkość emisji wybranych zanieczyszczeń. Istotne znaczenie dla możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu ma pionowy rozkład temperatury. Występowanie zjawiska inwersji termicznej, przy której temperatura powietrza rośnie wraz z wysokością, wpływa na utrudnienie pionowego transportu zanieczyszczeń i ich kumulację w dolnej, przy powierzchniowej warstwie atmosfery. Zjawisko to, często towarzyszy występowaniu epizodów wysokich i bardzo wysokich stężeń zanieczyszczeń pyłowych. Innym czynnikiem meteorologicznym, który ma wpływ na jakość powietrza jest prędkość wiatru, decydująca o prędkości przemieszczania się zanieczyszczeń. Niska prędkość wiatru sprzyja zwiększeniu poziomu stężenia zanieczyszczeń. Z kolei silne i gwałtowne podmuchy wiatru mogą również prowadzić do okresowego wzrostu stężenia pyłu zawieszonego w powietrzu poprzez jego unoszenie z powierzchni, zwłaszcza w okresach charakteryzujących się długotrwałym brakiem opadów (WIOŚ, 2024).

Tabela 2. Zestawienie emisji tlenków siarki i tlenków azotu [kg/rok] w w strefie śląskiej PL2405 w roku 2024

Rodzaj	Komunalno-bytowa	Transport drogowy	Punktowa	Inne	Suma emisji
Emisja SO _x [kg/rok]	5 863 890	36 426	6 273 845	17 711	12 191 872
Emisja NO _x [kg/rok]	2 674 230	8 796 550	6 087 378	2 952 901	20 511 060

Tabela 3. Zestawienie emisji pyłów zawieszonych PM₁₀, PM_{2,5}, benzo(a)pirenu [kg/rok] w strefie śląskiej PL2405 w roku 2024

Rodzaj	Komunalno-bytowa	Transport drogowy	Punktowa	Hałdy i wyrobiska	Inne	Suma emisji
Emisja PM ₁₀ [kg/rok]	12 521 087	1 251 429	847 145	17 326	1 388 087	16 025 074
Emisja PM _{2,5} [kg/rok]	11 166 097	688 270	629 073	15 930	138 431	12 637 801

Rodzaj	Komunalno-bytowa	Transport drogowy	Punktowa	Hałdy i wyrobiska	Inne	Suma emisji
Emisja B(a)P [kg/rok]	4 571,7	14,7	101,5	-	0,1	4 688,0

Ocenę jakości powietrza w gminie Łazy wykonano na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim, raport wojewódzki za rok 2024” (GIOŚ, Katowice).

Gmina Łazy położona jest w obrębie strefy śląskiej PL2405, w której dokonuje się oceny jakości powietrza pod kątem zawartości: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, pyłów zwieszonych PM10, PM2,5, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe PM10 oraz pyłu PM2,5.

Ocena jakości powietrza za rok 2024, uwzględniająca kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia i ochrony roślin, obejmująca 12 substancji wykazała:

- W klasyfikacji dla kryterium ochrony zdrowia:

Ze względu na ochronę zdrowia klasa C, wymagającą wdrażania naprawczych programów ochrony powietrza POP, z uwagi na występowanie na terenie strefy obszarów, na których odnotowano przekroczenia średniodobowej wartości dopuszczalnej z ponadnormatywną częstością oraz rocznej wartości dopuszczalnej dla pyłu zawieszonego PM 10, benzo(α)pirenu.

- W klasyfikacji dla kryterium ze względu na ochronę roślin w strefie śląskiej:
 - klasa A - przekroczenie poziomu docelowego ozonu,
 - klasa D2 - przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu w,
 - klasa A - brak przekroczeń wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu i dwutlenku siarki.

Jako przyczynę przekroczeń poziomu długoterminowego wskazuje się podobnie, jak w przypadku ozonu analizowanego pod kątem ochrony zdrowia ludzi, występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) oraz napływ mas powietrza zanieczyszczonych ozonem i substancjami stanowiącymi tzw. prekursorzy ozonu z terenów zurbanizowanych województwa i spoza granic kraju.

Główną przyczyną występowania przekroczeń wartości dobowej oraz poziomu informowania i alarmowego dla pyłu zawieszonego PM10 i zawartego w pyłe benzo(a)pirenu w województwie śląskim jest emisja z indywidualnego ogrzewania

budynków mieszkalnych (komunalno-bytowa) tzw. „niska emisja”. Problem ten dotyczy więc przede wszystkim sezonu grzewczego, trwającego od stycznia do marca i od października do grudnia. Znacznie mniejszy wpływ na przekroczenie norm w zakresie pyłu zawieszonego i zawartego w pyłe benzo(a)pirenu ma emisja przemysłowa oraz liniowa.

3.1.2. Emisja hałasu

Zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z roku 1993 dla zabudowy mieszkaniowej wskazane jest dążenie do ograniczenia równoważnego poziomu dźwięku na zewnątrz budynku do wartości 55 dB w dzień i 45 dB w nocy. Jednocześnie zgodnie z zaleceniami WHO, dotyczącymi dokuczliwości, zakłóceń snu i rozmów, należy przyjąć, że przekroczenie granicy poziomów hałasu na zewnątrz budynku, równej 70 dB w porze dziennej i 60 dB w porze nocnej, stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112) określa dopuszczalne poziomy hałasu określone wskaźnikami hałasu LDWN, LN, LAeq D i LAeq N.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne dla: terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenów mieszkaniowo-usługowych oraz terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców wyrażono wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego oraz terenów mieszkaniowo-usługowych, gdzie dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB wynosi dla dróg: LDWN – 68, LN – 59. Dopuszczalny długookresowy poziom hałasu z pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu wynosi: LDWN – 55, LN – 45. W przypadku terenów zabudowy

mieszkaniowej jednorodzinnej dopuszczalny poziom dźwięku A w dB wynosi dla dróg: LDWN – 64, LN – 59. Dopuszczalny długookresowy poziom hałasu z pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu dla tych terenów wynosi: LDWN – 50, LN – 40. Dla terenów w strefie śródmiejskiej dopuszczalny poziom dźwięku w dB wynosi dla dróg: LDWN – 70, LN – 65. Dopuszczalny długookresowy poziom hałasu z pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu dla tych terenów wynosi: LDWN – 55, LN – 45.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost potencjalnego zagrożenia hałasem komunikacyjnym, zwłaszcza z powodu wzrostu natężenia ruchu, w tym zwiększenia udziału transportu ciężkiego. Nasilił się również problem uciążliwości akustycznych związanych z funkcjonowaniem drobnej działalności usługowej, gdzie źródłem hałasu są np. urządzenia klimatyzacyjno-wentylacyjne zamontowane na budynkach handlowych i lokalach gastronomicznych.

Na terenie gminy Łazy głównymi źródłami hałasu jest komunikacja drogowa, kolejowa.

W związku ze stałym wzrostem ilości samochodów zarówno osobowych, jak i ciężarowych mamy do czynienia z negatywnymi tego skutkami, w tym z przekroczeniem dopuszczalnych norm hałasu. Jest to konsekwencją:

- stałego wzrostu natężenia ruchu,
- nakładania się ruchu tranzytowego na ruch wewnątrzmiejski,
- dekapitalizacji zasobów drogowej i szynowej infrastruktury komunikacyjnej,
- rozciągania się godzin szczytu komunikacyjnego, aż do godziny 22.00 włącznie,
- powstania nowych obszarów będących w zasięgu uciążliwości hałasu,
- wzrostu populacji zamieszkałych przy głównych drogach i ulicach,
- stałego wzrostu uciążliwości hałasu i drgań wywołanych przez ruch drogowy,
- wzrostu uciążliwości hałasu i drgań na terenach wypoczynkowych.

Przez obszar gminy Łazy przebiega droga krajowa nr 78 – obwodnica Zawiercia i Poręby, drogi wojewódzkie nr 796 i 790.

Droga wojewódzka nr 796 przebiega przez sołectwa Chruszczobród, Wysoka, Ciągowice, Turza i Kuźnica Masłońska na odcinku 10,290 km. Droga wojewódzka nr 790 Niegowonice i Rokitno Szlacheckie na długości 8,410 km. Droga krajowa przebiega przez północną część gminy na odcinku 3 km.

Ostatnie pomiary hałasu drogowego na terenie gminy były wykonywane przeprowadzone zostały w 2018 r. przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach. Objęły one punkty przy drodze wojewódzkiej 796 w Turzy i Chruszczobrodzie, przy drodze wojewódzkiej 790 w miejscowości Mitręga. Dwa punkty zlokalizowane były przy drogach powiatowych w Łazach i Rokitnie Szlacheckim. We wszystkich punktach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu, największe przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu wystąpiło w Turzy.

Obszar gminy przecina ważny kolejowy szlak komunikacyjny północ – południe tj. linia kolejowa Gdańsk - Warszawa - Częstochowa - Katowice, z dużą stacją rozrządową dla Śląska i Zagłębia. Linia kolejowa nr 001 Zawiercie-Łazy została objęta „Programem Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie”, w którym zawarto propozycje działań, tj.:

- właściwe planowanie przestrzenne w sąsiedztwie analizowanego odcinka drogi kolejowej,
- realizowanie działań określonych w polityce długookresowej oraz edukacji społecznej.

W 2007 r. na zlecenie PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., zostały wykonane mapy akustyczne dla linii kolejowej 001 Odcinek Zawiercie Łazy. Badania wskazały jednoznacznie na niekorzystny stan środowiska akustycznego wzdłuż linii. Oddziaływanie hałasu oszacowano na ok. 150 m od linii, a maksymalny zakres przekroczeń nie był większy niż 15 dB.

Na terenie gminy Łazy zakłady przemysłowe emitują hałas, którego źródłem są maszyny i urządzenia wykorzystywane na ich terenie. Zastosowane zabezpieczenia powodują, że uciążliwości mieszczą się w granicach działek.

3.1.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Analizowany teren jest położony na obszarze 4 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP): RW200006212399 Przemsza od źródeł do zb. Przeczyce, RW200006212529 Trzebyczka, RW2000062128329 Strumień Błędowski, RW200003212829 Centuria.

W aktualnie w obowiązujących Planach gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły wymienione JCWP zostały określone jako silnie zmieniona część wód Przemsza od źródeł do zb. Przeczyce, Trzebyczka oraz naturalna część wód (Centuria, Strumień Błędowski).

W Planie gospodarowania wodami dla dorzecza Wisły stan JCWP: Przemsza od źródeł do zb. Przeczyce, Centuria, Strumień Błędowski, Trzebyczka został określony jako zły.

Oceny jednolitych części wód dokonano w oparciu o ocenę klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych za okres 2016 - 2021 (drugi cykl planistyczny gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy). Dane z lat 2022 i 2023 (aktualny cykl planistyczny gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy) nie zawierają oceny stanu ekologicznego oraz stanu JCWP.

Przemsza od źródeł do zb. Przeczyce charakteryzuje się złym stanem ekologicznym, stanem chemicznym poniżej dobrego oraz złym stanem wód - 5 klasą elementów biologicznych, 3 klasą elementów hydromorfologicznych, >2 klasą elementów fizykochemiczny oraz 2 klasą elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne.

JCWP Trzebyczka charakteryzuje umiarkowanym stanem ekologicznym, stanem chemicznym poniżej dobrego oraz złym stanem wód - 3 klasą elementów biologicznych, 5 klasą elementów hydromorfologicznych, >2 klasą elementów fizykochemiczny oraz 2 klasą elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne.

JCWP Strumień Błędowski charakteryzuje umiarkowanym stanem ekologicznym, stanem chemicznym poniżej dobrego oraz złym stanem wód - 3 klasą elementów biologicznych, 2 klasą elementów hydromorfologicznych, >2 klasą elementów fizykochemiczny oraz 2 klasą elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne.

JCWP Centuria charakteryzuje umiarkowanym stanem ekologicznym, stanem chemicznym poniżej dobrego oraz złym stanem wód - 2 klasą elementów biologicznych, 1 klasą elementów hydromorfologicznych, >2 klasą elementów fizykochemiczny oraz 2 klasą elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne.

Wszystkie analizowane zlewnie są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Wody podziemne

Gmina Łazy położona jest w obrębie następujących JCWPd: nr 112 oraz nr 130 (południowa część gminy). Zgodnie z obowiązującymi Planami Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 r., poz. 300) stan ilościowy i jakościowy dla JCWPd nr 112 określono jako dobry, istnieje ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych pod względem ilościowym i chemicznym. W przypadku JCWPd 130 stan ilościowy jest słaby oraz stan chemiczny określono jako dobry, istnieje ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Na terenie gminy Łazy zlokalizowany jest jeden punkt monitoringu wód podziemnych – w Niegowonicach (PLGW2000130_008). Wody JCWPd 112 monitorowane są poza obszarem gminy. Najbliższe punkty monitoringu wód podziemnych zlokalizowane są w Żeliszewicach, Siewierzu, Tucznawie.

Wody JCWPd 130 w Niegowonicach za rok 2024 zostały zaklasyfikowane (zgodnie oceną jakości wód podziemnych wykonaną w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia j z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) do III klasy – wody zadowalającej jakości. O zaklasyfikowaniu do III klasy jakości wód zdecydowały: żelazo, wodorowęglany, wapń, tal, siarczany, cynk.

Wody JCWPd 112 punkcie Tucznawa za rok 2024 zostały zaklasyfikowane (zgodnie oceną jakości wód podziemnych wykonaną w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia j z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) do II klasy – wody dobrej jakości. O zaklasyfikowaniu do II klasy jakości wód zdecydowały: cynk, siarczany, wapń oraz wodorowęglany.

3.1.4. Powierzchnia terenu, gleby i kopaliny

Degradacja powierzchni terenu może przejawiać się w postaci:

- występowania gruntów antropogenicznych,
- występowania antropogenicznych form terenowych,
- występowania składowisk surowców, składowisk i wylewisk odpadów oraz składowisk paliw.

Antropogeniczne formy terenowe na terenie gminy Łazy, to głównie miejsca związane z powierzchniową eksploatacją surowców: tereny po wydobyciu węgla

brunatnego w Ciągowicach, Żwirownia, Grabowa Błójec, Żwirownia wyrobisko, Kuźnica Masłońska, Kamieniołom, Niegowonice, Kamieniołom Łazy, ul. Topolowa, Kamieniołom w Wysokiej, czynny kamieniołom w Chruszczobrodzie.

Do antropogenicznych form terenowych zaliczamy również tereny związane z komunikacją kolejową i drogową: nasypy i wkopy.

Na terenie gminy Łazy dominują gleby bielicowe. Największe ich powierzchnie występują w północnej i zachodniej części gminy. Drugim co do powierzchni typem gleb na terenie gminy są czarne ziemie zdegradowane i szare, występują głównie w sołectwach: Trzebyczka, Wiesiółka, Ciągowice, Turza, Kuźnica Masłońska, Rokitno Szlacheckie, Niegowoniczki. Znaczny udział w pokrywie glebowej na terenie gminy mają gleby brunatne wylugowane, największe i kompleksy zlokalizowane są w Chruszczobrodzie, Ciągowicach, Łazach i Grabowej. Dużym udział w pokrywie glebowej mają również rędziny brunatne, ich największy kompleks zlokalizowany jest w Wysokiej, Chruszczobrodzie, Grabowej, Niegowonicach.

Doliny cieków wyścielają mady, miejscami są gleby mułowo – torfowe i torfowo – mułowe oraz gleby torfowe.

Na obszarze gminy Łazy występują 2 obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi zgodnie z Systemem Osłony Przeciwrumowiskowej Państwowego Instytutu Geologicznego. Pierwszy teren (zsuw) o powierzchni 0,611 ha zlokalizowany jest w Wysokiej (działka ewidencyjna 2584) wzdłuż ulicy Szerokiej. Drugi obszar (zsuw) o powierzchni 0,02 ha zlokalizowany jest w Grabowej (działka ewidencyjna 7476) przy ulicy Strażackiej.

Na obszarze gminy Łazy znajdują się 18 udokumentowanych złóż kopalin stałych. Kopaliną o ogólnokrajowym znaczeniu gospodarczym są na tym obszarze rudy cynku i ołowiu, występujące w dolomitach kruszconośnych i warstwach diploporowych wapienia muszlowego.

Dolomity środkowego triasu udokumentowane zostały dla potrzeb hutnictwa i rolnictwa. W złożu „Chruszczobród” udokumentowane zostały również dolomity diploporowe i kruszconośne, pod kątem ich wykorzystania w hutnictwie oraz częściowo w budownictwie. Złoże nie było eksploatowane.

Na obszarze gminy zlokalizowane jest złożo iłów jury dolnej, udokumentowane pod kątem ich wykorzystania do produkcji ceramiki budowlanej o zasobach 2,6 mln m³.

Iły jury środkowej wykorzystywane były jako surowce „niskie” w zlikwidowanej o cementowni Wysoka. W najbliższym sąsiedztwie cementowni udokumentowane zostały 4 złoża tych surowców: „Niegowonice”, „Wysoka II”, „Wysoka III”, „Wysoka IV” (. Złoże „Niegowonice” udokumentowane zostało poniżej złoża wapieni jury górnej o tej samej nazwie. Eksploatowane było tylko złoże „Wysoka III”, pozostałe stanowiły rezerwową bazę surowcową. Likwidacja cementowni spowodowała brak zainteresowania tymi kopalinami.

Dla przemysłu cementowego udokumentowano tu 2 złoża wapieni i margli: „Niegowonice” i „Niegowonice II”. Złoże „Niegowonice” eksploatowane było do czasu likwidacji cementowni „Wysoka”, a złoże „Niegowonice II” stanowiło rezerwę zasobową. W roku 2000 sporządzono dodatek do dokumentacji złoża „Niegowonice II”. Połączono w nim obszary złóż „Niegowonice” i „Niegowonice II” w jedno złoże wapieni dla przemysłu cementowego.

Dla przemysłu wapienniczego udokumentowane zostały również 2 złoża: „Niegowonice-Rokitno Szlacheckie” rozpoznane wstępnie i złoże „Michałówek-Łazy”. Złoże „Michałówek-Łazy” było eksploatowane od 1923 r. do 1958 r. Obecnie pozostał niezrekultywowany kamieniołom.

Na obszarze gminy udokumentowano 3 złoża piasków i żwirów: złoże Mitręga, Chruszczobród pole C, Chruszczobród pole A+B.

3.1.5. Emisja pól elektromagnetycznych

Podstawowymi sztucznymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego na terenie gminy są napowietrzne linie energetyczne:

Przez teren Gminy Łazy przebiegają następujące linie przesyłowe wysokiego napięcia:

- linia 400 kV relacji Tucznawa-Joachimów-Rogowiec, Łagisza-Tucznawa
 - linia 220 kV relacji Łośnice-Siersza
 - linia 220 kV relacji Łośnice-Koksochemia
- oraz sieć rozdzielcza wysokiego napięcia 110 kV zasilająca GPZ. Są to:
- jednotorowa linia napowietrzna relacji Łagisza-Kądziałów
 - jednotorowa linia napowietrzna relacji Łagisza-Wysoka-Kądziałów
 - jednotorowa linia napowietrzna relacji Tucznawa-GPZ-Łazy-Kądziałów.

Źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy są również stacje bazowe telefonii komórkowej. Zasięgi występowania pól elektromagnetycznych o wartościach granicznych w otoczeniu stacji bazowych

telefonii komórkowych są zależne od mocy doprowadzanej do anten i charakterystyki promieniowania tych anten. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 6 stacji bazowych telefonii komórkowej.

Monitoring poziomu pól elektromagnetycznych na terenie gminy w roku 2022 był realizowany na podstawie rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 roku, w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311). przez WIOŚ Katowice. Punkt pomiarowy S_2022_E_8 poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zlokalizowano przy ul. Fabrycznej w granicach administracyjnych miasta Łazy. Wartość wskaźnika WME wyniosła 0,16, zgodnie z obowiązującymi przepisami, poziomy PEM w środowisku uznaje się za dopuszczalne, jeżeli wartość wskaźnika MME nie przekracza 1. W związku z tym spełnione są wymagania odnośnie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, jakie mogą występować w środowisku.

3.1.6. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na terenie gminy Łazy nie występują zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku występowania poważnej awarii przemysłowej oraz instalacje mogące powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska.

3.2. Prognozowany sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu ogólnego oraz ich wpływ na poszczególne komponenty środowiska

Ustalenie stref planistycznych w projekcie planu ogólnego będzie miało nieznaczny wpływ na środowisko naturalne.

Główną przyczyną wyznaczenia stref planistycznych są ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w szczególności w zakresie wyznaczenia stref wielofunkcyjnych (zgodnie z art. 13d ust. 1 ustawy, „wyznaczając strefy planistyczne wielofunkcyjne [z zabudową mieszkaniową i zagrodową] w pierwszej kolejności uwzględnia się obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej”), z uwzględnieniem polityki przestrzennej miasta określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz wielkości zapotrzebowania na nową zabudowę w gminie. W planach miejscowych określono formy

zagospodarowania terenów, co minimalizuje nowe oddziaływania środowiskowe związane z wprowadzanymi zmianami. Obszar gminy Łazy w całości jest objęty prawem miejscowym – obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, stąd podstawową przesłanką determinującą wyznaczenie danej strefy funkcjonalnej były przeznaczenia określone w planach, zarówno w zakresie przeznaczeń podstawowych jak też przeznaczeń dopuszczonych. Podobną zasadę przyjęto w odniesieniu do wskaźników urbanistycznych

Kolejną przyczyną jest stan zagospodarowania i zabudowy obszaru miasta (przy wzięciu pod uwagę pozwoleń na budowę i zgłoszeń robot budowlanych), w tym rozmieszczenie obszarów zieleni publicznej, rodzinnych ogrodów działkowych, obiektów handlu wielkopowierzchniowego i terenów infrastruktury technicznej (nie tylko o powierzchni większej niż 5000 m², z uwzględnieniem ustaleń planów miejscowych w tym zakresie).

Niezwykle istotne dla wyznaczenia stref planistycznych są inne (pozostałe) uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w tym m. in. wynikające ze:

- stanu środowiska przyrodniczego, w tym m. in. wymogów ochrony i zasobów naturalnych,
- stanu dziedzictwa kulturowego i jego ochrony,
- stanu prawnego gruntów.

Przyczyną wyznaczenia stref planistycznych są również wnioski do planu ogólnego zgłoszone przez osoby fizyczne i prawne w związku z obwieszczeniem i ogłoszeniem o przystąpieniu do planu ogólnego, a także stanowiska jednostek właściwych do uzgadniania i opiniowania projektu planu ogólnego oraz współpracujących w procedurach planowania przestrzennego. Wnioski złożone na podstawie art. 8g pkt 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do Planu Ogólnego gminy Łazy obejmują 115 pism indywidualnych, które wpłynęły w terminie składania wniosków określonym w obwieszczeniu o przystąpieniu do sporządzania Planu Ogólnego. W odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania „Planu Ogólnego Gminy Łazy” uzyskano 24 odpowiedzi od instytucji, przedsiębiorstw i zakładów.

Intensywność i skala oddziaływań planowanych stref planistycznych na obszarze gminy Łazy została ograniczona i zminimalizowana poprzez precyzyjnie określone w planie ogólnym następujących wskaźników:

- Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy,

- Maksymalna wysokość zabudowy [m],
- Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]
- Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]

W związku z czym przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie oddziaływać na środowisko w sposób ograniczony.

3.2.1. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ochrona środowiska na terenie gminy Łaz realizowana jest w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, których celem jest harmonijne łączenie potrzeb społecznych, gospodarczych i ekologicznych. Wprowadzone w ramach planu ogólnego ustalenia odzwierciedlają zaangażowanie w ochronę zasobów naturalnych i zachowanie bioróżnorodności regionu.

W planie ogólnym uwzględniono obszary Natura 2000 PLH240041 Łąki Dąbrowskie oraz PLH240009 Ostoja Środkowo Jurajska wskazując strefę otwartą dla tych obszarów z uwzględnieniem wskazanych w obowiązującym planie terenów przeznaczonych pod zabudowę. Plan ogólny nie wskazuje się nowej zabudowy na obszarach chronionych w tym na obszarach Natura 2000.

Na obszarze Natura 2000 PLH240041 Łąki Dąbrowskie plan ogólny wyznacza strefę otwartą 50SO, w niewielkim północnym fragmencie (w granicy obszaru Natura 2000) jest to strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 39SJ, wzdłuż wschodniej granicy obszaru Natura 2000 jest to strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową. Strefy te zostały wyznaczone na podstawie istniejącej zabudowy oraz ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania.

Na obszarze Natura 2000 PLH240009 Ostoja Środkowo Jurajska plan ogólny wyznacza strefy otwarte 75SO, 76SO, 78SO, strefę zieleni i rekreacji 29 SN, 31SN strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 201SJ, 202SJ, 203SJ, 204SJ, 233SJ, 234 S, 235SJ, strefa infrastrukturalna 29SI, strefa komunikacyjna 6 SK. Strefy te zostały wyznaczone na podstawie istniejącej zabudowy oraz ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania.

Ustalenia zawarte w projekcie planu ogólnego gminy Łazy nie wpłyną negatywnie na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

3.2.1.1. Oddziaływanie na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

W granicach gminy Łazy zidentyfikowano następujące korytarze ekologiczne:

1. Międzynarodowy korytarz spójności obszarów chronionych „Przemsza” M12, przebiega na terenie gminy doliną rzeki Mitręgi z północy na południe (sołectwa Chruszczobród, Chruszczobród-Piaski, Wiesiółka), kończąc się na istniejącym terenie kolejowym. Oraz doliną rzeki Czarnej Przemszy z północy na południe (sołectwa Kuźnica Masłońska, Turza) kończąc się na istniejącym terenie kolejowym. W obrębie tego korytarza przeważają strefy otwarte. Pozostałe strefy planistyczne zlokalizowane w obrębie korytarza „Przemsza” M12, tj.: strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, strefa usługowa, strefa komunikacyjna, strefa infrastrukturalna zostały wyznaczone na podstawie istniejącego zainwestowania terenu, miejsc wyznaczonych do uzupełnienia zabudowy oraz przeznaczenia określonego w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
2. Korytarz migracji ssaków kopytnych: „Lasy Siewierskie” przebiega na terenie gminy w jej północnej i wschodniej części (sołectwa: Chruszczobród, Chruszczobród-Piaski, Wiesiółka, Ciągowice, Wysoka, Turza, Kuźnica Masłońska, Kazimierówka, Rokitno Szlacheckie, Mitręga, Niegowonice, Hutki-Kanki, Grabowa oraz fragmentu miasta Łazy). W obrębie tego korytarza przeważają strefy otwarte. Pozostałe strefy planistyczne zlokalizowane w obrębie korytarza to strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, strefa usługowa, strefa górnictwa, strefa komunikacyjna, strefa infrastrukturalna zostały wyznaczone na podstawie istniejącego zainwestowania terenu, miejsc wyznaczonych do uzupełnienia zabudowy oraz przeznaczenia określonego w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
3. Korytarz migracji ssaków drapieżnych „D/JURA-N” przebiega na terenie gminy w jej północnej i wschodniej części (sołectwa: Chruszczobród, Chruszczobród-Piaski, Wiesiółka, Ciągowice, Wysoka, Turza, Kuźnica Masłońska, Kazimierówka, Rokitno Szlacheckie, Mitręga, Hutki-Kanki, Grabowa). W obrębie tego korytarza przeważają strefy otwarte. Pozostałe strefy planistyczne zlokalizowane w obrębie korytarza to strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, strefa usługowa, , strefa

komunikacyjna, strefa infrastrukturalna zostały wyznaczone na podstawie istniejącego zainwestowania terenu, miejsc wyznaczonych do uzupełnienia zabudowy oraz przeznaczenia określonego w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

4. Regionalny korytarz migracji ptaków „Lasy Lublinieckie -Jura Krakowsko-Częstochowska przebiega na terenie gminy w jej północnej i wschodniej części (sołectwa: Chruszczobród, Chruszczobród-Piaski, Wiesiółka, Ciągowice, Wysoka, Turza, Kuźnica Masłońska, Kazimierówka, Rokitno Szlacheckie, Mitręga, Niegowonice, Hutki-Kanki, Grabowa oraz fragmentu miasta Łazy). W obrębie tego korytarza przeważają strefy otwarte. Pozostałe strefy planistyczne zlokalizowane w obrębie korytarza to strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, strefa usługowa, strefa górnictwa, strefa komunikacyjna, strefa infrastrukturalna zostały wyznaczone na podstawie istniejącego zainwestowania terenu, miejsc wyznaczonych do uzupełnienia zabudowy oraz przeznaczenia określonego w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Analizując ustalenia Planu ogólnego gminy Łazy można stwierdzić że największą istniejącą barierą dla migracji zwierząt są istniejące treny komunikacyjne, które obejmuje strefa planistyczna – strefa komunikacyjna. Dodatkowo plan ogólny uwzględnia tereny przeznaczone pod drogi klasy zbiorczej w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Otaczające te strefy tereny obejmujące strefy otwarte bez dodatkowych profili zagospodarowania obfitują w dogodne siedliska zarówno lęgowe, żerowiska i także sprzyjające migracji zwierząt.

W związku z powyższym oddziaływanie na korytarze ekologiczne ustaleń planu ogólnego gminy Łazy nie wpłynie negatywnie na korytarze ekologiczne: korytarz spójności obszarów chronionych „Przemsza” M12, korytarz migracji ssaków kopytnych: „Lasy Siewierskie”, korytarz migracji ssaków drapieżnych „D/JURA-N”, korytarz migracji ptaków „Lasy Lublinieckie -Jura Krakowsko-Częstochowska.

Lokalne korytarze migracji zwierząt związane są z dolinami cieków przepływających przez teren gminy Łazy. Doliny te obejmują strefy otwarte, co nie spowoduje przerwania ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej. W związku z czym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń planu ogólnego na lokalne korytarze ekologiczne funkcjonujące na terenie gminy Łazy.

3.2.2. Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną.

Plan ogólny gminy Łazy przewiduje właściwą ochronę obszarów i obiektów chronionych oraz obszarów o podwyższonej wartości przyrodniczej na terenie gminy.

Kluczowym elementem ochrony środowiska w gminie jest utrzymanie ciągłości ekologicznej poprzez wyznaczenie stref otwartych, takich jak tereny rolne z zakazem zabudowy, leśne, zieleni naturalnej oraz wody powierzchniowe. Strefy te pełnią ważną funkcję w ochronie lokalnych ekosystemów, zapewniając migrację gatunków oraz ograniczając negatywne skutki terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, usługową czy produkcyjną.

Plan ogólny gminy Łazy dla obszarów cennych przyrodniczo przyjmuje następujące zasady zagospodarowania przestrzennego:

- utrzymanie aktualnego użytkowania na terenów o wysokich walorach przyrodniczych, których zasoby są uzależnione od prowadzonej ekstensywnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej i mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej;
- wzmacnianie funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków;
- zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych w tym w obszarze dolin rzecznych;
- preferowanie ekoturystyki (turystyka przyrodnicza) na obszarach chronionych i obszarach cennych przyrodniczo szczególnie podatnych na degradację;
- optymalizowanie stopnia zagospodarowania turystycznego i powiązania go z naturalną chłonnością środowiska, w tym wyznaczanie stref wyłączonych z użytkowania turystycznego;
- planowanie inwestycji z uwzględnieniem ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz ciągłości i drożności korytarzy ekologicznych, a w przypadku niemożliwych do uniknięcia kolizji stosowanie działań minimalizujących;
- wdrażanie zapisów określonych w dokumentach wynikających z przepisów szczególnych, w tym z planów ochrony i planów zadań ochronnych;
- wykluczenie możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz elektrowni fotowoltaicznych w obszarach specjalnej ochrony ptaków, użytków ekologicznych, zespołach przyrodniczo-krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu, w

obrębie ostańców skalnych i strefach ich ekspozycji oraz szczytowych partiach wzniesień na obszarach parków krajobrazowych;

- wykluczenie możliwości lokalizacji farm wiatrowych w obrębie ostoi, korytarzy i przystanków pośrednich dla ptaków, w obrębie ostoi i korytarzy dla nietoperzy, a także stosowanie rozwiązań minimalizujących śmiertelność ptaków związaną z napowietrznymi liniami energetycznymi i farmami wiatrowymi;
- preferowanie lokalizowania elektrowni wodnych wyłącznie na istniejących urządzeniach wodnych i nowo budowanych zbiornikach wodnych przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych oraz zastosowaniu rozwiązań zapewniających możliwość migracji organizmów wodnych.

Plan ogólny wyznacza strefy planistyczne SO (80SO, 81SO, 82SO, 83SO, 90SO, 91SO, 92SO) z dodatkowym profilem, którym jest teren elektrowni słonecznej. Tereny te obejmują nieużytkowane tereny rolne. Tereny te charakteryzują się, z racji z zaprzestania użytkowania gruntów, ubogim składem gatunkowym ptaków i zwierząt.

W ocenie potencjalnego wpływu elektrowni słonecznych na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną możliwe jest zastosowanie jedynie metody opisowej (jakościowej), co związane jest z poziomem szczegółowości Planu Ogólnego - nie ma możliwości odniesienia się do konkretnych lokalizacji, powierzchni czy parametrów dotyczących poszczególnych planowanych inwestycji z zakresu lokalizacji farm fotowoltaicznych czy wiatrowych, co uniemożliwia zastosowanie bardziej precyzyjnej metodyki (ilościowej). Dodatkowo ustalenia projektu planu ogólnego nie przesądzą o realizacji elektrowni słonecznych, a projekt Planu ogólnego nie jest dokumentem rozstrzygającym o ich realizacji.

W przypadku potencjalnej realizacji elektrowni słonecznej konieczne jest objęcie tego terenu miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Dopiero określone przepisy m.p.z.p wraz z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska mogą stanowić podstawę do działań powodujących przekształcenia w zakresie środowiska. Dodatkowo realizacja takich inwestycji będzie każdorazowo poprzedzona wykonaniem raportu oddziaływania na środowisko i wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wpływ budowy elektrowni słonecznych na skład i liczebność lokalnych populacji ptaków lęgowych, migrujących, nietoperzy będzie możliwy do oceny po wykonaniu monitoringu przedrealizacyjnego potencjalnych inwestycji.

Na etapie oceny Planu Ogólnego można jedynie określić o możliwej utracie powierzchni siedlisk dla zwierząt. Jednak wpływ ten jest nieznaczny, ponieważ zwierzęta mają zdolność przeniesienia się poza obszar przeznaczony pod lokalizację farm fotowoltaicznych czy farm wiatrowych na sąsiednie tereny obfitujące w dogodne siedliska.

Plan ogólny gminy Łazy utrzymuje istniejące formy ochrony przyrody: Park Krajobrazowy Orlich Gniazd wraz z otuliną, Rezerwat „Góra Chełm”, pomnik przyrody Pióropusznik strusi w Ciągowicach” wskazując strefę otwartą dla tych obszarów z uwzględnieniem wskazanych w obowiązującym planie terenów przeznaczonych pod zabudowę. Plan ogólny nie wskazuje się nowej zabudowy na obszarach chronionych w tym na obszarach Natura 2000.

Lokalne ostoje przyrody istotne dla zachowania różnorodności biologicznej, w tym: tereny leśne, płaty roślinności nieleśnej, zadrzewienia, ciek, doliny rzeczne, zbiorniki wodne obejmuje w zdecydowanej większości strefa otwarta – SO, niektóre zbiorniki istotne dla zachowania różnorodności biologicznej strefa SN – zieleni i rekreacji.

W związku z powyższym oddziaływanie ustaleń planu ogólnego dla gminy Łazy planu ogólnego gminy Łazy nie wpłynie negatywnie na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną.

3.2.2.1 Wpływ ustaleń Planu ogólnego gminy Łazy na formy ochrony pod kątem zapisów obowiązujących na nich aktów prawnych.

Park krajobrazowy Orlich Gniazd

Uchwała nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”

Celami ochrony przyrody Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”, są:

- 1) zachowanie zróżnicowanej, charakterystycznej rzeźby terenu Parku oraz procesów warunkujących jej istnienie;
- 2) zachowanie szaty roślinnej;
- 3) zachowanie specyficznego układu przestrzennego zbiorowisk nieleśnych i leśnych;
- 4) zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych;
- 5) zachowanie różnorodności genetycznej i gatunkowej flory i fauny, szczególnie gatunków endemicznych i reliktowych;

- 6) zachowanie funkcji Parku jako korytarza ekologicznego umożliwiającego migrację gatunków;
- 7) zachowanie walorów krajobrazowych, a zwłaszcza powiązań fizjonomii krajobrazu z układami przyrodniczo-kulturowymi, charakterystycznymi dla Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej;
- 8) zachowanie elementów dziedzictwa kulturowego, w szczególności stanowisk archeologicznych oraz zabytków architektury drewnianej i murowanej.

Uchwała ta w rozdziale 3 rozporządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” (Dz. Urz. Woj. Śląskiego 2014 poz. 1763) określa obszary realizacji działań ochronnych. Na terenie gminy Łazy są to:

1. Obszar 2 – Obszar krajobrazu podlegający częściowej antropopresji, Podobszar nr 2A – Obszary o wysokich walorach przyrodniczych - od Skałbani wąskim pasem aż do źródeł (dolina rzeki Centurii);

Tereny te w planie ogólnym gminy Łazy objęte są strefą otwartą: 71 SO, 72SO, 75SO, 77SO, 78SO bez profili dodatkowych. W obszarze tym znalazły się strefy planistyczne obejmujące istniejące zabudowania Skałbani (189SJ, 239SJ), Centurii i Hutek-Kanek (234SJ, 235SJ). Plan ogólny na tym terenie nie wskazuje terenów dla nowej zabudowy.

2. Obszar 2 – Obszar krajobrazu podlegający częściowej antropopresji, Podobszar 2 B - Obszary atrakcyjne turystycznie - okolice rez. Góra Chełm, Niegowoniczki, Pasieki, Żydowska Góra, Sadzone Sasinki, Góra Okrąglica, Mazurowa, Góra Stodółsko.

Tereny te w planie ogólnym gminy Łazy objęte są strefą otwartą bez profili dodatkowych: 75SO (Rezerwat Góra Chełm), 75SO, 79 SO (Niegowoniczki), 75SO Pasieki, Żydowska Góra, Góra Okrąglica, Mazurowa, Sadzone Sasinki, 66SO Góra Stodółsko. Plan ogólny na tym terenie nie wskazuje terenów dla nowej zabudowy.

3. Obszar nr 3 - Obszar krajobrazu zharmonizowanego - na północ od wzgórza Kromoławiec po lewej stronie drogi, Zabroje, Wierzgóry.

Tereny te w planie ogólnym gminy Łazy objęte są strefą otwartą bez profili dodatkowych: 66SO (na północ od wzgórza Kromoławiec), 75SO (Zabroje), 75SO (Wierzgóry). Plan ogólny na tym terenie nie wskazuje terenów dla nowej zabudowy.

Obszar nr 4 – Obszar krajobrazu kulturowego-nieharmonijnego, Podobszar nr 4 A – Obszary o pośrednich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych - klin pomiędzy Oстрыm Kamieniem a osadą Centurii – Hutki Kanki, Skałbania w większości teren ten został objęty strefą otwartą bez profili dodatkowych: 75SO oraz 776SO. Plan ogólny na tym terenie nie wskazuje terenów dla nowej zabudowy.

Ustalenia planu ogólnego nie stają w sprzeczności z działaniami ochronnymi przypisanymi do każdego obszaru i podobszaru zidentyfikowanego na terenie gminy Łazy a także celami ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”. nie wskazuje się nowej zabudowy na obszarach chronionych, uwzględniając tym samym zakazy Uchwały nr IV/48/2/2014 dotyczące rozwiązań planistycznych we wskazanych powyżej obszarach.

Rezerwat przyrody Góra Chełm

Ustalenia planu ogólnego nie stają w sprzeczności z działaniami ochronnymi zawartymi w Zarządzeniu nr 3/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Góry Chełm”. Plan ogólny obejmuje rezerwat „Góra Chełm” strefą otwartą bez profili dodatkowych: 75SO. Plan ogólny nie wskazuje nowej zabudowy dla tego terenu.

Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041

Na obszarze gminy Łazy zlokalizowany w całości jest część nr 4 oraz północno-wschodnia część obszaru część 3. Część nr 3 została objęta strefą otwartą bez profili dodatkowych 50SO. W niewielkim północnym fragmencie (w granicy obszaru Natura 2000) jest to strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 39SJ, wzdłuż wschodniej granicy obszaru Natura 2000 jest to strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową. Część nr 3 na terenie gminy została objęta strefą otwartą 83SO. Ustalenia planu ogólnego dla gminy Łazy są zgodne z planem zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041 zawarte w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041 (Dz. Urz. Województwa Śląskiego 2019 poz. 7831 oraz Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 5 lipca 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041 (Dz. Urz. Województwa Śląskiego 2023 poz. 5648). Ustalenia planu są zgodne ww.

rozporządzeniami ponieważ wiodącą funkcją dla tych terenów jest, funkcja przyrodnicza warunkująca zachowanie siedliska przyrodniczego i siedliska gatunków będących przedmiotami ochrony.

Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH240009

Na obszarze Natura 2000 PLH240009 Ostoja Środkowo Jurajska plan ogólny wyznacza strefy otwarte 75SO, 76SO, 78SO, strefę zieleni i rekreacji 29 SN, 31SN strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 201SJ, 202SJ, 203SJ, 204SJ, 233SJ, 234 S, 235SJ, strefa infrastrukturalna 29SI, strefa komunikacyjna 6 SK. Strefy te zostały wyznaczone na podstawie istniejącej zabudowy oraz ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania.

Ustalenia planu ogólnego dla gminy Łazy nie są sprzeczne z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH240009 (Dz. Urz. Województwa Śląskiego 2021 poz. 8392) ponieważ wiodącą funkcją dla tych terenów jest, funkcja przyrodnicza warunkująca zachowanie siedliska przyrodniczego i siedliska gatunków będących przedmiotami ochrony.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Łazy zlokalizowane są dwa pomniki przyrody: 1 krzew pióropusznik strusi w Ciągowicach (Nadleśnictwo Siewierz, Leśnictwo Poręba oddz 83j) zlokalizowany w strefie otwartej bez profili dodatkowych 18SO.

Zespół źródeł rzeki Centurii zlokalizowany w miejscowości Hutki Kanki (obszar źródłowy rzeki Centurii, położony na działce o numerze geodezyjnym 132/3, obręb Hutki Kanki. Obszar działki obejmuje powierzchnię 8,1365 ha zlokalizowany w trefie otwartej bez profili dodatkowych 78SO. Plan uwzględnia te obiekty, wyznaczając adekwatne strefy planistyczne – strefa otwarta.

3.2.3. Oddziaływanie na ludzi

Projekt planu ogólnego przewiduje korzystny wpływ w zakresie warunków życia mieszkańców poprzez wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę oraz rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Realizacja zapisów planu stworzy możliwości poprawy dostępności przestrzeni mieszkaniowej oraz zwiększenia komfortu codziennego funkcjonowania mieszkańców.

Jednym z kluczowych założeń planu ogólnego jest ograniczenie niekontrolowanego rozprzestrzeniania się zabudowy, co pozwoli na bardziej zrównoważony rozwój przestrzeni. Dzięki temu uniknie się mieszania funkcji uciążliwych z zabudową mieszkaniową, co wpłynie pozytywnie na jakość życia w strefach zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej.

Plan ogólny uwzględnia ograniczenia w zabudowie wzdłuż istniejącej infrastruktury technicznej, którymi są linie przesyłowe wysokiego napięcia, gazociągi, rurociągi tlenu, rurociągi paliwowy, stacje redukcyjne gazu, budynki wodociągowe czy kanalizacyjne wskazano adekwatną strefę funkcjonalną z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych.

Źródłem hałasu jest strefa komunikacyjna obejmująca istniejącą infrastrukturę drogową oraz kolejową. Plan ogólny uwzględnia niekorzystne oddziaływania terenów komunikacji wyznaczając dopasowaną strefę funkcjonalną z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez wskazanie strefy komunikacyjnej.

Potencjalnie największy wzrost hałasu oddziałujących na tereny zabudowy mieszkaniowej może wystąpić na terenach stref gospodarczej i usługowej. W większości tereny zakwalifikowane do tej strefy zostały wyznaczone w miejscach gdzie już funkcjonują obiekty produkcyjne, co nie wpłynie negatywnie na istniejące warunki akustyczne. Potencjalny wzrost poziomu hałasu może wystąpić na terenach oznaczonych 5SU, 11SU, 12SU, 40SU, 75SU, 76SU, 77SU, 7SP, 2SP, 3SP, 8SP, 16SP17SP, 23SP, które mogą być nowym źródłem hałasu.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego utrzymują ochronę akustyczną terenów określonych w przepisach, w związku z czym tereny zabudowy mieszkaniowej podlegają ochronie akustycznej, a ustalenia planu ogólnego nie spowodują niekontrolowanego, nadmiernego wzrostu hałasu na terenach chronionych akustycznie. Gwarantują to też zapisy obowiązujące dla wyznaczenia stref planistycznych, wynikające z uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, m. in. z ochrony środowiska.

Plan ogólny gminy Łazy przyjmuje dla miejskiego i wiejskiego obszaru funkcjonalnego następujące zasady zagospodarowania mające korzystny wpływ na ludzi:

- zapewnianie kanałów przewietrzania przeciwdziałających kumulacji zanieczyszczeń powietrza;

- ograniczanie niskiej emisji i minimalizowanie zapotrzebowania na energię oraz zmniejszanie emisji zanieczyszczeń;
- przeciwdziałanie powstawaniu i zmniejszanie uciążliwości hałasu;
- rozwijanie niskoemisyjnego systemu transportu publicznego;
- wprowadzanie rozwiązań przestrzennych poprawiających bezpieczeństwo publiczne;
- kształtowanie oraz poprawa dostępności przestrzeni i obiektów publicznych z uwzględnieniem ograniczeń i potrzeb osób z różnymi dysfunkcjami, utrudniającymi poruszanie się w przestrzeni lub jej percepcję, osób starszych oraz osób sprawujących opiekę nad małymi dziećmi;

Ustalenia projektu planu ogólnego pozwolą na utrzymanie standardów akustycznych i środowiska zgodnych z przepisami prawa.

Ustalenia projektu planu ogólnego gminy Łazy mają korzystne oddziaływanie na ludzi.

3.2.4. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza koncentruje się strefach zabudowy mieszkaniowej, usługowej i gospodarczej oraz wzdłuż istniejących szlaków komunikacyjnych.

Zanieczyszczenia pyłowe i gazowe mogą wystąpić głównie w fazie budowy nowych obiektów oraz w wyznaczonych strefach planistycznych dotyczących zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej oraz gospodarczej. Z tego względu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla tych obszarów należy wprowadzić zapisy ograniczenia wprowadzania zanieczyszczeń do atmosfery, uwzględniając stosowanie odpowiednich środków technicznych niepowodujących przekroczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska. Dodatkowo należy uwzględnić w prowadzonej działalności produkcyjnej i usługowej stosowanie instalacji i technologii niskoemisyjnych, zapewniających ograniczenie emisji zanieczyszczeń.

Plan ogólny gminy Łazy przyjmuje dla miejskiego i wiejskiego obszaru funkcjonalnego następujące zasady zagospodarowania mające korzystny wpływ na powietrze atmosferyczne:

- zapewnianie kanałów przewietrzania przeciwdziałających kumulacji zanieczyszczeń powietrza;
- ograniczanie niskiej emisji i minimalizowanie zapotrzebowania na energię oraz zmniejszanie emisji zanieczyszczeń;

- rozwijanie niskoemisyjnego systemu transportu publicznego;

Ustalenia projektu planu ogólnego spowodują, że na obszarze gminy Łazy nie zostaną przekroczone standardy i normy w zakresie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

3.2.5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Wprowadzone ustalenia Planu Ogólnego dla gminy Łazy, uwzględniając uwarunkowania hydrograficzne, fizjograficzne oraz środowiskowe, zmierzają do ograniczenia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

Plan wyznacza strefy użytkowe, dostosowując przeznaczenie terenów do ich warunków środowiskowych i fizjograficznych, co wspiera racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi i ochronę środowiska. Dzięki takim działaniom możliwe jest ograniczenie potencjalnych zagrożeń wynikających z rozwoju zabudowy oraz działalności gospodarczej w obrębie gminy.

Tereny wód znalazły się w zdecydowanej większości w strefie planistycznej – strefa otwarta, a jedynie pojedyncze wydzielienia dla wód zlokalizowane są w strefach planistycznych: profil podstawowy zieleni i rekreacji, profil dodatkowy strefa gospodarcza.

Plan ogólny gminy Łazy w rozwoju przestrzennym gminy uwzględnia ochronę zasobów wodnych, w tym położenie w obszarze głównego zbiornika wód podziemnych GZWP Zbiornik Olkusz – Zawiercie nr 454.

Zapisy Planu Ogólnego gminy Łazy wprowadzają w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych następujące zasady zagospodarowania:

- zachowanie walorów przyrodniczych dolin rzecznych, w tym o charakterze zielonych użytków (m. in. łąki i pastwiska) oraz utrzymanie pełnionej funkcji korytarza ekologicznego;
- wprowadzanie stref ekotonowych cieków wodnych;
- stosowanie różnorodnych form retencji technicznej i nietechnicznej, w tym ochrona przed spływem zanieczyszczeń do wód;
- prowadzenie efektywnych prac melioracyjnych na obszarach wiejskich uwzględniających wymagania ochrony środowiska.

Ustalenia planu ogólnego gminy Łazy nie wpłyną negatywnie na Jednolite części wód podziemnych nr 112 oraz nr 130. W związku z tym, że obszar uzupełnienia zabudowy powiększy się maksymalnie o 1,77 km² ustalenia planu

ogólnego nie spowodują pogorszenia ich stanu ilościowego i jakościowego, a tym samym nie wpłyną na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Ustalenia planu ogólnego gminy Łazy nie wpłyną negatywnie na Jednolite części wód powierzchniowych: RW200006212399 Przemsza od źródeł do zb. Przeczyce, RW200006212529 Trzebyczka, RW2000062128329 Strumień Błędowski, RW200003212829 Centuria. W związku z tym, że obszar uzupełnienia zabudowy powiększy się maksymalnie o 1,77 km² ustalenia planu ogólnego nie pogorszą stanu wymienionych JCWP RW oraz nie wpłyną na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP RW zlokalizowanych w obrębie gminy Łazy.

Na terenie gminy występują ujęcia wód podziemnych oraz ustanowione strefy ochronne ujęć wód podziemnych. W planie ogólnym uwzględniono ujęcia poprzez wskazanie dla każdej z nich najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych. Tereny ochrony ujęć stanowią akty prawa miejscowego, w związku z powyższym należy uwzględnić zakazy i ograniczenia dla tych terenów wynikające z ww. rozporządzeń,

Powyższe ustalenia projektu Planu Ogólnego minimalizują ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych a także minimalizują potencjalnie negatywny wpływ ustaleń Planu Ogólnego gminy Łazy na wody powierzchniowe i podziemne .

3.2.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, gleby i kopaliny

Na obszarze gminy Łazy, w wyniku ustaleń projektu Planu Ogólnego, warunki podłoża (powierzchnia ziemi i gleby) nie powinny ulec znaczącym zmianom, co wynika z relatywnie niewielkiej powierzchni przeznaczonej pod nową zabudowę oraz planowanego zainwestowania terenów zgodnie z istniejącymi planami miejscowymi. W miejscach przewidzianych pod nowe budynki, elementy infrastruktury technicznej oraz dojazdu nastąpi uszczelnienie powierzchni, co spowoduje ograniczenie obszarów biologicznie czynnych.

Plan Ogólny gminy Łazy w rozwoju przestrzennym gminy uwzględnia ochronę udokumentowanych złóż surowców mineralnych, w tym:

- zachowanie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów złóż umożliwiające ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska i człowieka;

- wydobywanie kopalin z konkretnych złóż musi być warunkowane ochroną szczególnie cennych zasobów środowiska, zwłaszcza wód podziemnych, obszarów ochrony przyrody, a także społecznymi potrzebami ochrony obszarów i obiektów na powierzchni terenu: zwartej zabudowy jednostek osadniczych, obiektów o szczególnej wartości historycznej, kulturowej lub gospodarczej, obiektów infrastruktury kluczowych dla funkcjonowania społeczeństwa;
- redukcja konfliktów przestrzennych oraz minimalizacja skutków oddziaływań górnictwa, a także zagrożeń związanych z płytką eksploatacją górnictw, w szczególności na zabudowę mieszkaniową, na terenach i obszarach górniczych;
- prowadzenie prac poszukiwawczych tj. badań geofizycznych, wierceń oraz budowy infrastruktury technicznej związanej z eksploatacją ropy naftowej i gazu ziemnego przy minimalizacji oddziaływania na środowisko;
- rekultywacja terenów przemysłowych z uwzględnieniem ochrony kształtujących się siedlisk cennych przyrodniczo.

W planie ogólnym uwzględniono ochronę złóż kopalin na terenie gminy Łazy poprzez wskazanie dla każdego z nich najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez utrzymanie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wskazano profile SG – strefy górnictwa dla obszarów eksploatacji złóż. Na terenie gminy wyznaczono 5 stref górnictwa na terenie istniejących terenów zakładu górnictwa (2SG i 3SG) oraz na terenach złóż gdzie może być prowadzona eksploatacja dotyczy to stref 1SG, 4SG i 5SG.

Na terenie gminy zlokalizowane są grunty rolne klasy IIIb. Obecnie duża część ww. obszarów jest użytkowana na cele rolnicze lub porośnięta zadrzewieniami. Grunty leśne zajmują powierzchnię. Natomiast część gruntów zajmują zabudowa mieszkaniowa lub usługowa. Grunty leśne zajmują powierzchnię 5 986,15 ha, co kształtuje lesistość na poziomie ok. 45 %. Plan ogólny uwzględnia grunty rolne oraz leśne zaliczając je do strefy otwartej oraz zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Dodatkowo Plan Ogólny wprowadza dla stref planistycznych minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, który wynosi od 5% w strefie górnictwa do 80% w strefie zieleni i rekreacji. Dla strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną jest to w większości 45%, dla strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną wskaźnik ten w większości wynosi 40%, dla strefy

wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi od 20 do 70%. Dla strefy wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową jest to zakres od 16% do 60%. Dla stref usługowej i gospodarczej minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej wynosi 20%, a maksymalny 45%.

Ustalenia Planu Ogólnego minimalizują ryzyko negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi, gleby oraz kopaliny.

3.2.7. Oddziaływanie na krajobraz

Plan Ogólny uwzględnia potrzebę ochrony krajobrazu naturalnego i kulturowego, poprzez ograniczanie rozpraszania zabudowy na tereny rolne, ochronę dóbr kultury oraz objęcie ochroną prawną istniejących obiektów i obszarów przyrodniczych (obszar Natura 2000, obszar parku krajobrazowego, rezerwat przyrody, pomniki przyrody ożywionej).

Plan Ogólny wprowadza zapisy dotyczące parametrów zabudowy, takich jak jej intensywność i wysokość, które zostały dostosowane do istniejącego charakteru otoczenia.

Zapisy Planu Ogólnego gminy Łazy wprowadzają w zakresie ochrony krajobrazów kulturowych następujące zasady zagospodarowania:

- ochrona i zachowanie historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych;
- ochrona krajobrazów historycznych i różnorodności kulturowej dla zachowania tożsamości regionalnej;
- zachowanie i eksponowanie zasobów dziedzictwa kulturowego, w szczególności najbardziej wartościowych zespołów i obiektów służących identyfikacji i promocji przestrzeni kulturowej;
- ochrona dóbr kultury współczesnej przed degradacją poprzez zapisy w gminnych dokumentach planistycznych;
- rekultywacja wyrobisk i niecek osiadania w kierunku wodnym, rekreacyjnym bądź przyrodniczym;
- wdrażanie zapisów określonych w dokumentach wynikających z przepisów szczególnych, w tym z planów ochrony;
- wykluczenie możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz elektrowni fotowoltaicznych w strefach ekspozycji zabytków kultury i obiektów archeologicznych i strefach ich ekspozycji, na obszarach parków krajobrazowych.

Dodatkowo dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego w zakresie ochrony krajobrazu przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- ochrona historycznych układów ruralistycznych;
- utrzymania tradycyjnej skali i form zabudowy;
- ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy podmiejskiej;
- utrzymywanie i przywracanie mozaikowości krajobrazu rolniczego;
- zachowanie walorów przyrodniczych dolin rzecznych, w tym o charakterze zielonych użytków (m. in. łąki i pastwiska) oraz utrzymanie pełnionej funkcji korytarza ekologicznego;
- rewitalizowanie, rekultywowanie, rewaloryzowanie obszarów zdegradowanych w celu poprawy jakości i integracji przestrzeni, z wykorzystaniem lokalnych zasobów i potencjałów;
- ograniczenie możliwości rekultywacji zalewisk pogórnich przez ich zasypywanie odpadami;
- rekultywacja wyrobisk po eksploatacji surowców skalnych w kierunku wodnym, rekreacyjnym lub przyrodniczym;
- wykluczenie możliwości lokalizowania nowych obiektów gospodarowania odpadami wydobywczymi i zwałowisk odpadów wydobywczych na terenach rolnych lub leśnych.

Plan ogólny wyznacza strefy planistyczne SO (80SO, 81SO, 82SO, 83SO, 90SO, 91SO, 92SO) z dodatkowym profilem, którym jest teren elektrowni słonecznej. Tereny te obejmują nieużytkowane tereny rolne. Dodatkowo tereny te położone są poza wyznaczonymi obszarami chronionymi w tym Parkiem Krajobrazowym Orlich Gniazd. Sam Plan Ogólny nie przesądza o lokalizacji elektrowni wiatrowych lub słonecznych, dopuszcza jedynie możliwość ich lokalizacji w wyznaczonych strefach. Rozstrzygnięcie o ewentualnej możliwości lokowania paneli fotowoltaicznych będzie każdorazowo poprzedzone wykonaniem raportu oddziaływania na środowisko i wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jednak wyznaczenie stref planistycznych dopuszczających lokalizację OZE poza terenami zalesionymi, cennymi przyrodniczo i krajobrazowo oraz w oddaleniu od terenów zabudowy mieszkaniowej można uznać na etapie planu ogólnego za korzystne oddziaływanie w tym względzie.

Na terenie gminy Łazy Audyt krajobrazowy dla województwa śląskiego (przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/12/2/2025 z 17 marca 2025 r.) nie wyznacza krajobrazów priorytetowych.

Ustalenia Planu Ogólnego gminy Łazy mają korzystne oddziaływanie na krajobraz na przeważającym terenie gminy Łazy. Na pozostałym obszarze gminy wpływ ten jest małoistotny dla funkcjonowania środowiska.

3.2.8. Oddziaływanie na klimat

Plan Ogólny gminy Łazy ze względu na niewielką skalę nie wpłynie w żaden sposób na pogorszenie warunków klimatycznych w skali lokalnej czy ponadlokalnej.

Ocena wpływu Planu Ogólnego na zmiany klimatu

Od połowy lat 80. XX w. na podstawie badań instrumentalnych obserwuje się wzrost zmienności i zmian klimatu, zaś w ostatnim 30-leciu stwierdza się narastające rozchwianie klimatu (wzrost częstości i częstotliwości występowania ekstremalnych stanów pogody). Złożoność zjawisk kształtujących klimat (w tym procesy antropogeniczne oraz geogeniczne), ich dynamika, stwarzają trudności w prognozowaniu zmian. Modele globalne oraz regionalne obarczone są dużą niepewnością; stąd do rozwiązań stosuje się często wynik tzw. scenariusza wiązkowego. Scenariusz wiązkowy to zazwyczaj średnia wartość parametru.

Zmiany klimatu pociągają za sobą głównie negatywne konsekwencje dla zdrowia, rolnictwa, lasów, produkcji i zużycia energii, transportu, turystyki, otoczenia urbanistycznego czy produkcji przemysłowej. Wpływają także na bioróżnorodność, jakość upraw oraz zmniejszanie się powierzchni zalesionych. Istotne jest także oddziaływanie na zdrowie ludzi i zwierząt poprzez choroby zakaźne i pasożytnicze oraz negatywne oddziaływanie czynników meteorologicznych (fale upałów). Ze względu na dużą gęstość zaludnienia i zabudowy, ludność terenów zurbanizowanych jest szczególnie narażona na konsekwencje zachodzących zmian.

Głównymi zagrożeniami związanymi ze zmianami klimatu według „Bazy wiedzy o zmianie klimatu Klimada 2.0 (<https://klimada2.ios.gov.pl/>)” dla gminy Łazyw sektorze rolnictwa jest produkcja zwierzęca oraz roślinna (zagrożenie 0,4 do 0,45). Baza ta wskazuje suszę jako zagrożenie dla różnorodności biologicznej (zagrożenie 0,325) oraz leśnictwa (zagrożenie 0,525). Zmiany klimatu na obszarze gminy stanowią również zagrożenie dla zdrowia publicznego poprzez upały, chłody oraz choroby przenoszone wektorowo. Zagrożenie to również stwierdza się w sektorze turystyki ze względu na suszę. Zagrożenie występuje również dla transportu głównie

w wyniku upałów. W zakresie gospodarki wodnej głównym zagrożeniem dla gminy jest niedobór zasobów – susza (<https://klimada2.ios.gov.pl/wizualizacje-ryzyka-dla-polski/>).

Zapisy Planu ogólnego dla gminy Łazy są spójne z Dyrektywą 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych będąca częścią unijnego pakietu klimatyczno-energetycznego, który zakłada przede wszystkim redukcję emisji CO₂ o 20 % do 2020 roku. Plan ogólny umożliwia lokalizację odnawialnych źródeł energii przyczyni się do zwiększenia udziału energii odnawialnej w ogólnej produkcji energii.

Wyznaczone strefy planistyczne wyznaczone w Planie Ogólnym w żaden sposób nie zwiększają zagrożenia występowaniem stanów ekstremalnych wód (głównie ryzyka powodziowego) oraz wystąpienia susz.

Ze względu na niewielką skalę emisja gazów cieplarnianych nie będzie wpływać w sposób bezpośredni i pośredni na zmiany klimatu.

Ustalenia Planu Ogólnego są zgodne z rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych.

3.2.8.1. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy Łazy jest strefa komunikacyjna obejmująca istniejącą infrastrukturę drogową oraz kolejową. Plan ogólny uwzględnia niekorzystne oddziaływania terenów komunikacji wyznaczając dopasowaną strefę funkcjonalną z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez wskazanie strefy komunikacyjnej.

Potencjalnie największy wzrost hałasu oddziałujących na tereny zabudowy mieszkaniowej może wystąpić na terenach stref gospodarczej i usługowej. W większości tereny zakwalifikowane do tej strefy zostały wyznaczone w miejscach gdzie już funkcjonują obiekty produkcyjne, co nie wpłynie negatywnie na istniejące warunki akustyczne. Potencjalny wzrost poziomu hałasu może wystąpić na terenach oznaczonych 5SU, 11SU, 12SU, 40SU, 75SU, 76SU, 77SU, 7SP, 2SP, 3SP, 8SP, 16SP17SP, 23SP, które mogą być nowym źródłem hałasu.

Plan ogólny w zakresie ochrony przed hałasem przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania -przeciwdziałanie powstawaniu i zmniejszanie uciążliwości hałasu.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego utrzymują ochronę akustyczną terenów określonych w przepisach, w związku z czym tereny

zabudowy mieszkaniowej, szpitale i domy pomocy społecznej, budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, tereny przeznaczone na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, zabudowa mieszkaniowo-usługowa podlegają ochronie akustycznej, a ustalenia planu ogólnego nie spowodują niekontrolowanego, nadmiernego wzrostu hałasu na terenach chronionych akustycznie. Gwarantują to też zapisy obowiązujące dla wyznaczenia stref planistycznych, wynikające z uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, m. in. z ochrony środowiska.

Ustalenia projektu planu ogólnego pozwolą na utrzymanie standardów akustycznych na terenach sąsiednich zgodnych z przepisami prawa

3.2.9. Oddziaływanie na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Plan Ogólny gminy Łazy obejmuje swoim zakresem zabytki nieruchome, w tym obiekty i obszary związane z architekturą, techniką i zielenią. W gminie Łazy wg Zarządzenia Burmistrza z dnia 9 sierpnia 2017 r. zlokalizowanych jest 47 obiektów nieruchomych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, a także 68 stanowisk archeologicznych i 7 obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego.

W planie ogólnym uwzględniono obiekty zabytkowe poprzez wskazanie jak adekwatnej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez utrzymanie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie utrzymując określone w prawie miejscowym wskaźniki urbanistyczne, które określają maksymalne parametry przyszłej zabudowy. Z uwagi na ustawowy zakres planu ogólnego zasady zagospodarowania dotyczące wskazanych powyżej zabytków i obszarów zabytkowych mogą zostać określone na etapie zmian obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego..

Strefy planistyczne wyznaczone w projekcie Planu Ogólnego zostały zaprojektowane w sposób, który minimalizuje ryzyko powstawania uciążliwości oraz oddziaływań na sąsiednie nieruchomości. W związku z tym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń Planu Ogólnego gminy Łazy na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.

3.2.10. Oddziaływanie na dobra materialne

Na terenie gminy Łazy nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Na obszarze gminy występują dwa obszary osuwiskowe w sołectwie Wysoka i Grabowa. Osuwisko w sołectwie Wysoka stanowi stok nieczynnego kamieniołomu Wyżyny Częstochowskiej, zlewni Mitręgi. Obecnie powierzchnia terenu użytkowana jest jako lasy, zarośla krzewiaste. Osuwisko stanowi potencjalne zagrożenie dla drogi gminnej. Osuwisko w sołectwie Grabowa przy ul. Strażackiej to obszar Wyżyny Częstochowskiej, zlewni Centurii. Obecnie powierzchnia tego terenu użytkowana jest jako zarośla krzewiaste, zabudowa jednorodzinna, droga gminna. Potencjalne zagrożenie istnieje dla drogi gminnej i zabudowy jednorodzinnej.

Na terenie gminy nie są zlokalizowane ani nie są planowane zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Ustalenia projektu Planu Ogólnego gminy Łazy mają korzystne oddziaływanie na dobra materialne.

3.3. Skutki braku realizacji ustaleń projektu Planu Ogólnego

Plan Ogólny, jako nowy akt planistyczny, ma zastąpić dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jako akt prawa miejscowego, Plan Ogólny będzie miał wiążącą moc prawną przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co podkreśla jego kluczową rolę w kształtowaniu polityki przestrzennej gminy. Ustawodawca wyznaczył termin na uchwalenie planów ogólnych do 31 grudnia 2025 r. Po tej dacie studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stracą swoją moc prawną. Brak przyjęcia Planu Ogólnego w wymaganym terminie skutkować będzie niemożliwością prowadzenia jakichkolwiek prac o charakterze planistycznym na terenie gminy, w tym uchwalania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Brak realizacji ustaleń Planu Ogólnego spowoduje utrzymanie istniejącego stanu środowiska. Mogą nastąpić zmiany zagospodarowania wynikające z uzyskanych przed uchwaleniem Planu ogólnego decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzji o pozwoleniu na budowę, co może sprzyjać procesowi suburbanizacji, nieefektywnemu wykorzystaniu terenów i rozpraszaniu zabudowy poza obszary uzbrojone i skomunikowane. Zahamowane zostaną działania zmierzające do wprowadzenia ładu przestrzennego i wdrożenia zasad zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

W konsekwencji brak Planu Ogólnego może utrudnić realizację strategicznych celów gminy, wpłynąć negatywnie na rozwój inwestycji oraz osłabić ochronę środowiska i ładu przestrzennego.

3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Analiza projektu Planu Ogólnego gminy Łazy dotycząca planowanego zainwestowania terenu wykazała brak obszarów objętych przewidywanymi znaczącymi oddziaływaniami realizacji ustaleń planu na środowisko. Zapisy Planu Ogólnego minimalizują: ryzyko przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczenia powietrza, ryzyko przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu, ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, ryzyko negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i gleby, negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych, ryzyko wystąpienia poważnych awarii. Dodatkowo zapisy Planu Ogólnego gminy Łazy korzystnie wpływają na istniejące formy ochrony przyrody, zabytki i obiekty o wartościach kulturowych, dobra materialne oraz ludzi. Realizacja ustaleń Planu Ogólnego gminy będzie pozytywnie wpływać na krajobrazy, obszary cenne przyrodniczo a także istniejące formy ochrony przyrody i obszary Natura 2000.

Uwzględniając skalę i charakter ogólnych kierunków zagospodarowania przewidzianych w Planie Ogólnym gminy Łazy, można stwierdzić, iż realizacja ustaleń Planu Ogólnego przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje znaczących oddziaływań dla środowiska.

4. CHARAKTERYSTYKA ROŚLIN, GRZYBÓW I ZWIERZĄT ORAZ SIEDLISK, TYPÓW KRAJOBRAZU NATURALNEGO I ELEMENTÓW PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU OGÓLNEGO

4.1. Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody

Obszar Natura 2000

Obszar Natura 2000 PLH240009 Ostoja Środkowo Jurajska – obszar siedliskowy mający znaczenie dla wspólnoty. Ostoja położona jest w dwóch rejonach: śląskim (67%) i małopolskim (33%) w centralnej części Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Obszar obejmuje łagodne wzniesienia zbudowane ze skał jurajskich poprzecinane licznymi dolinami. Charakterystyczne na tym terenie ostańce wapienne otaczają lasy - głównie buczyny oraz jaworzyny górskie. Natomiast na bezleśnych przestrzeniach ostańcom towarzyszą bogate florystycznie murawy kserotermiczne (gatunki ciepłolubne i sucholubne). Można tu spotkać szereg jaskiń (z różnymi ciekawymi formami naciekowymi), w których zimują nietoperze. Obszar ma duże znaczenie jako cenna ostoja zróżnicowanych siedlisk przyrodniczych - chronionych przez dyrektywę siedliskową. Występują tu unikatowe zbiorowiska naskalne, kserotermiczne (ciepło- i sucholubne) i leśne - łącznie zidentyfikowano 16 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Na szczególną uwagę, wśród kompleksów leśnych, zasługują płaty żyznej buczyny sudeckiej i jaworzyny górskiej, położone na północno-wschodnich krańcach zasięgu geograficznego. Ponadto jest to ważne miejsce występowania rzadkich gatunków roślin i zwierząt (ośmiu gatunków z II Dyrektywy Siedliskowej). W jaskiniach zimują liczne gatunki nietoperzy, takich jak: podkowiec mały, nocek łydkowłosy, nocek Brandta, nocek rudy, nocek orzęsiony, nocek Natterera, gacek brunatny. Poza tym znajduje się tu najbogatsze i jedno z nielicznych założonych, zastępcze stanowisko endemicznej (lokalnego gatunku) warzuchy polskiej.

Obszar Natura 2000 PLH240041 Łąki Dąbrowskie – obszar siedliskowy mający znaczenie dla wspólnoty. Obszar składa się z kilku kompleksów łąk zlokalizowanych na terenie Dąbrowy Górniczej i Łaz, o łącznej powierzchni 875,7 ha. Siedliska łąkowe i zaroślowe stanowią 68% powierzchni obszaru, natomiast siedliska rolnicze 26%. Pozostały obszar zajmują lasy mieszane i iglaste.

Łąki charakteryzują się dużym zróżnicowaniem uwarunkowań siedliskowych i zbiorowisk roślinnych. Zmiennowilgotne łąki są miejscem bytowania dwóch gatunków modraszków *Modraszek nausithous* i *Modraszek teleius*. W granicach ostoi występują w układzie mozaikowym płaty łąk trzęślicowych, zbiorowiska z ostrożeniem łąkowym, zbiorowisko ze śmiałkiem darniowym, szuwar sitowia leśnego, płaty łąki wyczyńcowej, zbiorowiska ziołoroślowe ze związku *Filipendulion* i zbiorowiska łąk świeżych.

Część powierzchni łąk obecnie nie jest użytkowanych. Płaty częściowo zdegradowane wymagają renaturyzacji, która jest możliwa przy średnim nakładzie sił i środków. Łąki są siedliskiem chronionych, zagrożonych i lokalnie rzadkich gatunków roślin naczyniowych. Rosną tu między innymi: kosaciec syberyjski, pełnik europejski, goryczka wąskolistna, kukułka szerokolistna, nasieźrzał pospolity, zimowit jesienny, gółka długoostrogowa, listera jajowata, podkolan biały, mieczyk dachówkowaty.

Obszar obejmuje niezwykle cenne pod względem przyrodniczym zespoły roślinne, bogate florystycznie i faunistycznie. Na terenie ostoi stwierdzono 15 gatunków motyli, a wśród nich dwa gatunki ujęte w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej - *Modraszek nausithous* i *M. teleius*. Oba występują w ostoi licznie.

Kolejnym, cennym gatunkiem motyla w obszarze, związanym z wilgotnymi łąkami jest *Dostojka ino*. W granicach ostoi stosunkowo licznie występuje też *Wietek gorczyznik*, który w skali kraju jest gatunkiem dość rzadko spotykanym i występującym lokalnie, choć dawniej jego zasięg obejmował całą Polskę. Współcześnie potwierdzono go tylko w północno-wschodniej i południowej części kraju. *Modraszek argus* i *Karłatek klinek*, mimo iż dość rozpowszechnione w całej Polsce, są spotykane lokalnie i niezbyt często. *Przeplatka diamina* to gatunek, którego na terenie ostoi stwierdzono pojedyncze osobniki. Pozostałe stwierdzone w ostoi gatunki motyli należą do często spotykanych w całym kraju i są uważane za niezagrożone.

Parki krajobrazowe

Park Krajobrazowy Orlich Gniazd w 1981 roku (na terenie dzisiejszego województwa śląskiego w 1980 roku), a swoją nazwę zawdzięcza znajdującym się na jego terenie średniowiecznym zamkom. Ich usytuowanie na niedostępnych, wapiennych wzgórzach porównywane jest do orlich gniazd. Powołany uchwałą nr III/11/80 Woj. Rady Narodowej w Katowicach z 20 czerwca 1980r. w sprawie utworzenia Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w granicach województwa katowickiego. Park Krajobrazowy Orlich Gniazd jest jednym z bardziej

zróżnicowanych obszarów pod względem geomorfologii oraz rodzajów siedlisk. Znajduje się tu unikat w skali całego kraju – Pustynia Błędowska oraz liczne wapienne formy skałkowe, a także bardzo cenne ekosystemy leśne, głównie buczyny.

Rezerваты przyrody

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody z 16 października 1991 r. rezerwat przyrody jest obszarem obejmującym zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, w tym siedliska przyrodnicze, a także określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej, mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowych. Na terenie gminy znajdują się dwa rezerваты przyrody: „Smolnik” i „Kamieniec”.

Rezerwat „Chełm” leśny rezerwat przyrody zlokalizowany w sołectwie Hutki-Kanki. Góra Chełm wyraźnie wyróżnia się wśród otaczającej ją równej, płaskiej okolicy. Ma formę ostańca, nieznacznie wyciągniętego w linii wschód-zachód i zwieńczonego licznymi formacjami skalnymi o dwóch wyraźnych kulminacjach (441 i 443 m n.p.m.). Zbudowane jest z jurajskich wapieni, mocno zerodowanych i pociętych licznymi szczelinami. Na terenach wokół wzgórza zalegają piaski polodowcowe. Występujące tu gleby to głównie rędziny jurajskie. W partiach szczytowych odsłaniają się lite skały wapienne. Roślinność rezerwatu ma charakter zbliżony do naturalnego i wyróżnia się na tle silnie przekształconej roślinności otaczających terenów. Znacząco większą część rezerwatu porastają lasy. Są to różne facje buczyn, cechujących się obecnością starodrzewu bukowego w wieku 100-200 lat. Zbiorowiska nieleśne zajmują jedynie niewielkie powierzchnie na polanach śródleśnych i obrzeżach lasu. Są to zarośla ciepłolubne, łąki, murawy kserotermiczne i niewielkie zbiorowiska napiaskowe. Obszar rezerwatu podlega ochronie czynnej.

Pomniki przyrody ożywionej

Pomnikami przyrody według Ustawy o ochronie przyrody są „pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiątkowej i krajobrazowej odznaczające się indywidualnymi cechami wyróżniającymi je wśród innych tworów”. Ustawa określa jakie twory w szczególności należy poddać ochronie - „sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa lub krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe, jaskinie”. Spośród tworów przyrody

ożywionej najczęściej za pomniki przyrody uznaje się drzewa wyróżniające się ze względu na sędziwy wiek i okazałe rozmiary. Mogą one być obejmowane ochroną jako pojedyncze obiekty bądź ich skupiska - szpalery, aleje lub grupy. Ochroną w formie pomników przyrody obejmuje się również szczególnie okazałe egzemplarze krzewów, stanowiska rzadkich roślin zielnych, a także stare okazy kwitnącego bluszczu.

W gminie Łazy ochroną prawną zostało objęto:

4. 1 krzew pióropusznik strusi w Ciągowicach (Nadleśnictwo Siewierz, Leśnictwo Poręba oddz 83j),
5. Zespół źródeł rzeki Centurii zlokalizowany w miejscowości Hutki Kanki (obszar źródłiskowy rzeki Centurii, położony na działce o numerze geodezyjnym 132/3, obręb Hutki Kanki. Obszar działki obejmuje powierzchnię 8,1365 ha)

4.2. Flora i roślinność rzeczywista

Na obszarze gminy występują tereny użytkowane rolniczo jako pola, łąki i pastwiska. Stanowią około 47% powierzchni gminy. Do najcenniejszych elementów przyrodniczych zaliczyć należy zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, a także układy zieleni przydrożnej i obudowy biologicznej cieków oraz murawy kserotermiczne z klasy Festugo-Brometea, reprezentowane przez gatunki roślin chronionych -lilia złotogłów, wawrzynek wilczełyko, rojnik pospolity, rośliny storczykowate. Najbardziej rozpowszechnionym zespołem muraw kserotermicznych jest zespół z kłosownicą pierzastą (Adonido- Brachypodietumpinatti). W dolinie rzeki Centurii występuje wiele innych ekotonów, z takimi dominującymi gatunkami jak: jarzmianka większa (*Astrantia maior*), czartawa drobna (*Circaea alpina*), trędownik skrzydlaty.

W 1970 roku w dolinie Centurii z sukcesem introdukowana została warzucha polska (*Cochlearia polonica*). Gatunek endemiczny Polski, poza naszym krajem nie spotykany nigdzie na świecie. Jedyne miejsce naturalnego występowania warzuchy - źródłiska rzeki Białej na Pustyni Błędowskiej zostało zniszczone wskutek osuszania terenu pustyni i zaniku sieci wodnej.

Z innych roślin zielnych będących pod ścisłą ochroną, występują gatunki rosnące w runi łąkowej w górnym odcinku doliny potoku Mokrzynia, na południe od Trzebyczki –pełnik europejski, kosaciec syberyjski, goryczka wąskolistna, ziemowit jesienny.

Na terenie gminy Łazy występują duże obszary torfowisk niskich i przejściowych, porośniętych olsami, roślinnością bagienną oraz zbiorowiskami łąk wilgotnych. Torfowiska są miejscami zagrożonymi wyginieciem na terenie całego regionu z powodu intensywnych zabiegów osuszających oraz zasypywania rozległych mokrych zagłębień. Na torfowisku niskim dominuje bobrek trójlistkowy, wełnianka wąskolistna i turzyca pospolita. Torfowisko wysokie charakteryzuje się obecnością grubej warstwy mchów torfowców oraz występującymi licznie krzewinkami - żurawiną błotną, bagnem zwyczajnym i borówką bagienną oraz skupieniami wełnianki pochwowatej.

Łąki wilgotne zajmują wąskie obszary nad brzegami rzek i mniejszych cieków, co jest potwierdzeniem faktu, że obniżenie poziomu wód gruntowych powoduje ich bardzo szybkie zanikanie. Łąki te charakteryzują się bujną warstwą zielną, w której najczęściej spotyka się ostrożeń łąkowy i warzywny, krwiściąg lekarski, knieć błotną, trzęślicę modrą, śmiałek darniowy. Do tej grupy łąk zalicza się również zespół sitowia leśnego zarastającego łąnowo podmokłe miejsca.

Na terenie gminy wyodrębniono kilka typów siedliskowych lasu:

- Bór świeży występuje na piaskach różnego pochodzenia, z głębokim poziomem wód gruntowych. Runa najczęściej mszyste z towarzyszącym wrzosem i borówką. W drzewostanie dominuje sosna z domieszką brzozy, w warstwie krzewów - jałowiec, dąb, jarzębina.
- Bór mieszany świeży -także na utworach piaszczystych, różni się od siedlisk borów obecnością w drzewostanie gatunków liściastych (dębu i buka). W runie spotyka się także więcej roślin zielnych -siódmaczek, konwalijka, konwalia, a także paproci.
- Bór mieszany wilgotny zajmuje tereny z płytkim i średnio głębokim poziomem wód gruntowych, z bujną warstwą krzewów złożonych głównie z kruszyny.
- Las mieszany wyżynny porasta średnio żyzne siedliska na utworach piaszczystych lub gliniasto-piaszczystych, roślinność runa ma skład podobny do roślinności w borach mieszanych, ale z większą przewagą gatunków zielnych. Drzewostan jest mieszany z sosną, dębem, brzozą, lipą, osiką o dominacji gatunków liściastych, często dwupiętrowy. Podszyt najczęściej stanowi kruszyna, jałowiec, trzmielina i leszczyna.
- Las łąkowy z bujnym wielowarstwowym runem, często o charakterze zielnym. Łęgi są często zniekształcone z charakterystyczną obecnością nitrofilnych bylin

(pokrzywa zwyczajna) oraz domieszką gatunków łąkowych i znikomym udziałem gatunków szuwarowych. Występują w dolinach rzek i mniejszych cieków.

- Ols występujący w zagłębieniach, w dolinach rzecznych lub na obrzeżu stawów, z reguły na glebach organicznych często podtapianych, drzewostan rośnie zazwyczaj na charakterystycznych kępach. Występuje duże bogactwo gatunkowe dna lasu z roślinnością szuwarową. Dominują drzewostany olszowe z domieszką brzozy. Podszyt tworzy kruszyna z wierzbami. Dominującymi siedliskami w gminie są siedliska borowe świeże (*Leucobryo-Pinetum*), typowo wykształcone występują w okolicach Niegowonic.
- W wyższych partiach form skałkowych w okolicy Hutki-Kanki, Niegowonic, Grabowej, Trzebyczki zachowały się lasy liściaste - buczyny i grądy. Na Górze Chełm zachowane są płaty żywej buczyny sudeckiej (*Dentario enneaphyllidis-Fagetum*) oraz ciepłolubnej buczyny storczykowej (*Carici-Fagetum*, *Luzula pilosae-Fagetum*).

W obszarach zabudowanych przeważają zbiorowiska ruderalne – trawiaste ekspansywne chwasty, głównie perz właściwy, trzcinnik piaskowy, nawłóć kanadyjska. Zbiorowiska te występują zwykle na porzuconych polach, wieloletnich ugorach i nieużytkach. W mieście występuje zieleń urządzona - cmentarze, skwery, ogrody, nasadzenia uliczne.

4.3. Fauna

Wśród bezkręgowców na uwagę zasługują chrząszcze z rodziny Curculionide - *Sibinaunicolor*, z rodziny Malachidae - *Ebaeus flavicornis* oraz Melyridae - *Aplocnemus nigricornis*. Na omawianym obszarze bogata jest również fauna ślimaków. Wśród gatunków lądowych wymienić można zagrożone wyginięciem gatunki: ślimak ostrokrawędzisty (*Orcula dolium*) oraz poczwarówka maczugowata (*Helicigona lapicida*). Wśród chronionych gatunków motyli na uwagę zasługuje paź królowej (*Papilio machan*), mieniak tęczowiec (*Apatourairis*), wśród chrząszczy z rodziny biegaczowatych (Carabidae): *Carabus cancellatus*, *C. violaceus*, *C. auronitens*, *C. intricatus*, *C. nemoralis*, *C. nitens*, *C. coriaceus*, *C. glabratus*.

Ichtyofauna złożona jest z gatunków występujących w dolinach rzek Białej Przemszy, Centurii oraz mniejszych cieków i stawów rybnych. Wśród gatunków chronionych znalazły się strzebla potokowa (*Phoxinus phoxinus*), oraz bardzo rzadka różanka (*Rhodeus sericeus amarus*). Gatunkami pospolitymi są płoć, karaś, okoń.

Płazy są grupą kręgowców reprezentowaną przez ponad 10 gatunków. Wszystkie one (za wyjątkiem żab z grupy "zielonych" mających jedynie okresy ochronne) objęte są ochroną całkowitą. Występuje na omawianym terenie gatunki reprezentujące następujące rodziny: żabowate (Ranidae), ropuchowate (Bufonidae), ropuszkowate (Discoglossidae) oraz salamandrowate (Salamandridae). Warunkami niezbędnymi dla ich egzystencji jest obecność rozlewisk i różnego typu zbiorników wodnych, w których to miejscach odbywa się ich rozród.

Na terenie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i w jego otulinie gady reprezentowane są przez trzy gatunki jaszczurek: jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), jaszczurka żyworodna (*Lacerta vivipara*), padalec (*Anguis fragilis*) oraz przez dwa gatunki węży: zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*) i żmija zygzakowata (*Vipera berus*). Gatunki te objęte są ochroną prawną. Najliczniej spotykana jest jaszczurka zwinka preferująca ciepłe, nasłonecznione biotopy; najmniej liczna jest żmija zygzakowata.

Bardzo duża jest różnorodność ptaków, na którą składają się gatunki leśne, ptaki związane z terenami otwartymi (łąkami, polami uprawnymi) oraz z miejscami podmokłymi i bagnami. Wśród gatunków leśnych wymienić można muchołówki, sowy, dzięcioły oraz znaczną część drapieżnych. Zimą przylatują tutaj z północy jemiołuszki, gile oraz orzechówki. W bukowych drzewostanach gniazdują siniaki, dzięcioły zielone, muchołówki, kowaliki i inne, drzewostany sosnowe otaczające Pustynię Błędowską preferują dzięcioł duży, krętogłów oraz lelek kozodój. W lasach na terenie gminy żyją również drapieżniki: jastrząb, myszołów zwyczajny, krogulec, a także sowa uszata i puszczyk. Tereny otwarte są miejscem bytowania skowronka polnego, ortolana, potrzuszcza, pliszki. Spotykamy tutaj również bażanty, kuropatwy oraz coraz rzadsze przepiórki. Na występujących w gminie skałkach zakładają swoje gniazda jeżyki. Do interesujących gatunków należą polujące na tych obszarach pustułka, myszołowy oraz pójdźka i płomykówka. W ekotonach lasów i łąk chętnie przebywa dudek, kulczyk oraz trznadel.

Wśród ssaków na terenach leśnych obserwuje się jelenie (*Cervus elaphus*), sarny (*Capreolus capreolus*), dziki (*Sus strofa*), lisy (*Vulpes vulpes*), kuny (*Martes martes*), tchórze (*Mustela putorius*), borsuki (*Meles meles*) gronostaje (*Mustela erminea*), tumaki (*Martes martes*), zające szaraki (*Lepus europaeus*), dzikie króliki (*Oryctolagus cuniculus*), wiewiórki (*Sciurus vulgaris*), jeże (*Erinaceus europaeus*), krety (*Talpa europaea*), ryjówki aksamitne (*Sorex araneus*), ryjówki malutkie (*Sorex*

minutus), zębiełki białawe (*Crocidura leucodon*) i zębiełki karliczki (*Crocidura suaveolens*). Wszystkie te gatunki objęte są ochroną prawną. Doskonałe warunki do życia na obszarach leśnych i w skalnych załomach znajdują nietoperze.

4.4. Krajobrazy naturalne

Pod pojęciem „krajobraz naturalny” (za J. Kondrackim, 1978) rozumiemy typ terenu o swoistej strukturze, składający się z wzajemnie powiązanych elementów: rzeźby terenu, budowy geologicznej, stosunków wodnych, warunków klimatycznych, stosunków biocenotycznych i glebowych, a także efektów gospodarki ludzkiej, których wyrazem jest modyfikacja warunków przyrodniczych (bez wielkich aglomeracji miejsko-przemysłowych). W świetle tej definicji na terenie opracowania wyróżnić możemy krajobrazy należące do 2 klas, 1 rodzaju i 1 gatunku. Teren gminy możemy zaliczyć do krajobrazów wyżynnych (II), na skałach węglanowych (B).

Ponieważ to działalność człowieka sukcesywnie przekształcającego środowisko przyrodnicze prowadzi do kształtowania się kolejnych faz rozwoju krajobrazów (od przyrodniczych do kulturowych), jako podstawowe kryteria klasyfikacji krajobrazów przyjęto:

- Skalę aktualnego antropogenicznego przekształcenia terenu; jest to kryterium strukturalno-procesowe (funkcjonalne), służące do uszeregowania krajobrazów wzdłuż umownego gradientu zastępowania naturalnych form i czynników kształtujących krajobraz przez formy i czynniki antropogeniczne. Za „aktualny” przyjęto stan nie starszy niż sprzed 10 lat (1/2 przewidzianego w „Ustawie krajobrazowej” interwału sporządzania audytu krajobrazowego oraz 1/2 okresu ważności planów ochrony obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo). Kryterium to służy do wyodrębniania głównych jednostek typologicznych, określonych jako grupy krajobrazów aktualnych.
- Dominujące formy pokrycia i intensywność zagospodarowania terenu oraz obecne cechy struktury przestrzennej. Kryteria te stanowią podstawę do wyodrębniania typów i podtypów krajobrazów aktualnych.

Na terenie gminy występują obszary krajobrazowe tj. Krajobrazy nizin obejmujące Kotlinę Siewierza oraz Pagóry Jaworznickie. Drugim typem krajobrazów naturalnych na terenie gminy są Krajobrazy wyżyn i niskich gór do których zalicza się Wyżyna Częstochowska. Wyżyna Częstochowska stanowi tzw. wyspę krajobrazową, która oddzielona jest wyraźną kuestą od Doliny Górnej Warty i wyraźnie nad nią dominuje. Krajobrazy tego gatunku wykształcone są na słabych i średnich glebach

bielicowych i rędzinach, na których rosną bory sosnowe i lasy bukowe wielu odmian. Krajobrazy wyżynne węglanowe erozyjne zwartych masywów ze skałkami są chronione w Parku Krajobrazowym „Orlich Gniazd”, w którym wzmocniona ochrona obowiązuje w kilku rezerwatach.

Audyt krajobrazowy jest narzędziem polityki przestrzennej, ukierunkowanym na ochronę, gospodarowanie i planowanie przestrzeni w aspekcie krajobrazowym. Identyfikuje, charakteryzuje i ocenia wszystkie krajobrazy, wyłaniając jednocześnie te, które mają dla społeczności najwyższe wartości i dostarczają obiektywne dowody swojej rzeczywistej wyjątkowości (krajobrazy priorytetowe). Audyt krajobrazowy jest dokumentem uchwalanym przez sejmik województwa, stanowiąc podstawę do podejmowania działań w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu – jako akt wewnętrznego kierownictwa – na poziomie regionalnym.

Na terenie gminy Łazy wyodrębniono w projekcie Audytu Krajobrazowego 7 typów oraz 14 podtypów krajobrazów.

Grupa A

- Krajobrazy przyrodnicze kulturowo użytkowane funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka. W tej grupie na terenie gminy Łazy wyodrębniono typy: 3a Z przewagą:
 - siedlisk borowych, 3b Z przewagą siedlisk lasowych, 3c. Z przewagą siedlisk łąkowych, bagiennych i olsowych, 4a. Muraw i zarośli kserotermicznych oraz innych ciepłolubnych.

Grupa B

- Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe, ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów
- Naturalnych i świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka. W tej grupie na terenie gminy Łazy wyodrębniono typy: 6b Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk, 6c Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola, 6d Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących pola średniej wielkości, 6g Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim, 7a Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim, 7b Podmiejskie.

Grupa C.

- Krajobrazy kulturowe, w których struktura i funkcja są w pełni ukształtowane przez działalność ludzką. W tej grupie na terenie gminy Łazy wyodrębniono typy: 9b Miejscowości o charakterze współczesnym, 12. Przemysłowe, 14a Węzły komunikacyjne i transportowe.

Audyt krajobrazowy województwa śląskiego zalicza Łazy do Obszaru Jurajskiego. Region jurajski rozciąga się od Janowa na północy przez Żarki, Poraj, Niegowę, Kroczyce, Włodowice, Siewierz, po Łazy, Zawiercie i Ogrodzieniec.

Projekt Audytu krajobrazowego województwa śląskiego na terenie gminy Łazy nie wskazuje krajobrazów priorytetowych.

4.5. Elementy przyrody nieożywionej

Budowa geologiczna

Obszar Łaz w całości znajduje obrębie struktur paleozoicznych Wyżyn Środkowopolskich zwany strukturą lub strefą krakowską. Obrzeża ona nieckę górnośląską od północnego-wschodu i północy. Pod względem tektonicznym cały obszar jest bardzo skomplikowany. Najbardziej charakterystycznym elementem budowy geologicznej jest występowanie rozległego dewońskiego Grzbietu Dębnicko Siewierskiego. Antyklina ta od Brudzewa do Zawiercia wykazuje przebieg NWW-SEE.

Utwory dewonu zostały stwierdzone w otworach wiertniczych i studniach wierconych na głębokości około 180 m p.p.t i wykształcone są w postaci dolomitów i wapieni. Bezpośrednio na dewonie występują utwory triasu wykształcone w facjach retu (górny pstry piasek), wapień muszlowy, kajper i retyk. Ret wykształcony jest w postaci dolomitów, wapieni i margli, niekiedy z wkładkami łupków, łowców i gipsu.

Sedymentację triasu rozpoczynają detrytyczno-ilaste osady pstrego piaskowca dolnego i środkowego, o niewielkich kilku metrowych miąższościach. Utwory te ku górze przechodzą stopniowo w morskie osady górnego pstrego piaskowca - retu. Warstwy retu to dolomity de-trityczne i bioklastyczne, czasem margliste, z bogatą fauną. Miąższość utworów retu nie przekracza Trias środkowy - wapień muszlowy, wykształcony jest jako kompleks osadów węglanowych. Na terenie gminy Łazy utwory triasu środkowego odsłaniają się w Chruszczobrodzie w postaci dolomitów diploporowych, eksploatowanych w czynnym kamieniołomie – kopalni dolomitów.

Z węglanowymi utworami triasu środkowego, a częściowo także z górną częścią triasu dolnego - z retem, na omawianym obszarze wiąże się występowanie rud cynku i ołowiu. Główna masa rud mieści się w dolomitach kruszonośnych.

Stosunkowo duży obszar rozprzestrzenienia mineralizacji cynkowo-ołowiowej rozpada się na szereg rejonów złożowych, mających różne formy ciał rudnych i różne stosunki mineralogiczno-chemiczne.

Osady triasu górnego, odsłaniają się dużymi płatami na powierzchni terenu w Chruszczobrodzie, Trzebyczce, południowej części Niegowonic i Niegowoniczek. Są pstry iłowce, mułowce i wapienie warstw woźnickich.

Osady jury dolnej na terenie gminy odznaczają się dużą zmiennością wykształcenia litologicznego. Zróżnicowane litologicznie osady nie tworzą stałych warstw, lecz różnych rozmiarów soczewy, wzajemnie się zazębiające. Występują tu: ility, żwiry, łupki, ility kaolinowe i węgle brunatne. Występują one głównie w północnej i środkowej części gminy.

Jura środkowa na omawianym obszarze to warstwy: wapieni oolitowych, margli, piaskowców żelazistych i iłów. Miąższość osadów jury środkowej osiąga 50 - 60 m.

Utwory jury górnej występują w okolicy Niegowonic, Wysokiej, Rokitna Szlacheckiego,. Są to wapienie płytowe, wapienie margliste z krzemieniami oraz wapienie skaliste. Przez szereg lat wapienie jury górnej w okolicach Wysokiej i Niegowonic były eksploatowane i wykorzystywane do produkcji cementu w cementowni Wysoka.

Utwory czwartorzędowe wykształcone są w postaci piasków i żwirów lodowcowych zlodowacenia środkowopolskiego, wypełniających obniżenia morfologiczne terenu, zalegają one na utworach triasowych i jurajskich. Doliny rzek wypełnione jest osadami fluwialnymi. W zachodniej części gminy występują piaski eoliczne tworzące mniejsze pola wydmy

Ukształtowanie powierzchni

Współczesna rzeźba terenu uwarunkowana jest procesami zachodzącymi w czwartorzędzie. W dolnym czwartorzędzie (preplejstocenie) zachodziła intensywna erozja i denudacja. Podczas zlodowacenia południowopolskiego lądolód skandynawski pokrył teren Łaz. Doprowadziło to do zasypania wszystkich obniżzeń. W okresach późniejszych – interglacjału wielkiego – na skutek intensywnej erozji i denudacji pokrywa glacialna uległa zniszczeniu. Ponowna akumulacja dolinna nastąpiła w okresie zlodowacenia bałtyckiego. Nastąpiło ponowne zasypanie dolin grubą warstwą osadów deluwialnych, proluwialnych i aluwialnych. Na przełomie plejstocenu i holocenu miało miejsce rozwiewanie pokryw piaszczystych,

powstawanie wydmy, a w dolinach erozja rzeczna. W holocenie Czarna Przemsza, Mitrega i Warta wymodelowały współczesne dna dolin.

Gleby

Na terenie gminy Łazy dominują gleby bielcowe. Największe ich powierzchnie występują w północnej i zachodniej części gminy. Drugim co do powierzchni typem gleb na terenie gminy są czarne ziemie zdegradowane i szare, występują głównie w sołectwach: Trzebyczka, Wiesiółka, Ciągowice, Turza, Kuźnica Masłońska, Rokitno Szlacheckie, Niegowoniczki. Znaczny udział w pokrywie glebowej na terenie gminy mają gleby brunatne wylugowane, największe i kompleksy zlokalizowane są w Chruszczobrodzie, Ciągowicach, Łazach i Grabowej. Dużym udział w pokrywie glebowej mają również rędziny brunatne, ich największy kompleks zlokalizowany jest w Wysokiej, Chruszczobrodzie, Grabowej, Niegowonicach.

Doliny cieków wyścielają mady, miejscami są gleby mułowo – torfowe i torfowo – mułowe oraz gleby torfowe .

Grunty użytkowane rolniczo stanowią na terenie gminy Łazy ok 19,9 km² co stanowi 15% ogólnej powierzchni gminy.

Na obszarze gminy przeważają gleby niskich klas bonitacyjnych. Grunty klasy bonitacyjnej V i VI stanowią 59,75 % użytków rolnych, grunty IV klasy 34,18 %, a klasy III zaledwie 6,07 %. Na terenie gminy Łazy większość gleb o przeznaczeniu rolniczym jest trudna do upraw ze względu na nadmierne uwilgocenie terenu spowodowane wysokim poziomem zalegania warstw nieprzepuszczalnych oraz przesuszeniem terenu o pochodzeniu naturogenicznym i antropogenicznym.

Analiza struktury typologicznej i rodzajowej gleb wskazuje, że na terenie gminy przeważa kompleks użytków zielonych średnich, który zajmuje 30% powierzchni gruntów ornych. Kompleks żytnio-ziemniaczany słaby zajmuje 22% powierzchni gruntów ornych. Użytki zielone słabe i bardzo słabe stanowią 10% powierzchni gruntów ornych. Pozostałe kompleksy stanowią: zbożowo-pastewny słaby – 9,8%, pszenno-wadliwy – 6,9%, żytnio – łubinowy – 7,8%, zbożowo-pastewny mocny – 5,9%, żytnio ziemniaczany dobry – 3,3%, pszenno-dobry – 0,9%, żytnio ziemniaczany bardzo dobry – 0,3%

Grunty nieprzydatne rolniczo stanowią 2,6% powierzchni gruntów ornych na terenie gminy Łazy.

Warunki klimatyczne

Według regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego, analizowany teren leży w dzielnicy częstochowsko-kieleckiej XV, obejmującej zachodnią część Wyżyny Małopolskiej, który w porównaniu z innymi regionami klimatycznymi charakteryzuje się stosunkowo największą liczbą dni z pogodą bardzo ciepłą z opadem. Takich dni w ciągu roku jest około 34, z czego dni bardzo ciepłych z jednoczesnym dużym zachmurzeniem i opadem jest prawie 11. Jest tu również najwięcej dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z dużym zachmurzeniem i gradem - średnio w roku około 50 dni. Wśród nich około 38 cechuje typ pogody umiarkowanie ciepłej z dużym zachmurzeniem i opadem. Więcej niż w innych rejonach klimatycznych jest tu dni z pogodą przymrozkową, umiarkowanie chłodną bez opadu. Mniej natomiast jest dni

Średnioroczna suma opadów kształtuje się na poziomie 600-700 mm, w zależności od ukształtowania i pokrycia terenu, z maksymalnymi sumami miesięcznymi w miesiącach letnich. umiarkowanie ciepłych i jednocześnie pochmurnych - średnio w roku tylko 69, a dni chłodnych i jednocześnie pochmurnych - około 12 w roku. Jest to dzielnica ciepła, z czym wiąże się długość trwania okresu wegetacyjnego wynoszący powyżej 210 - 220 dni.

Przeważają wiatry z kierunków zachodnich - zgodnie z ogólną cyrkulacją powietrza w regionie. Najsilniejsze wiatry stanowią 1% wszystkich wiatrów, a prędkość ich waha się w granicach 10-15 m/s. Lokalnie kierunki wiatrów mogą być modyfikowane w związku z morfologią terenu. Zasadniczo, użytkowanie rolnicze analizowanego terenu, które doprowadziło do znacznego odlesienia północnej części gminy, bezpośrednio wpływa na topoklimat. Wiatry tu wiejące, nie napotykając innych przeszkód terenowych prócz naturalnych form terenowych, dość swobodnie operują na tym obszarze i mogą osiągać duże prędkości. Jediną osłoną są tu porastające wzniesienia, dość nieliczne zakrzewienia śródpolne, W okresie zimowym podczas zalegania pokrywy śnieżnej z dużym prawdopodobieństwem mogą tu występować zawieje i zamiecie. Z uwagi na otwarte tereny rolne i łatwość przewietrzania, temperatura powietrza powinna być tu względnie wyrównana. Jedyne w sytuacjach inwersyjnych w zagłębieniach terenowych mogą powstawać zmrozowiska w okresie zimowo-wiosennym i mgły w ciągu niemal całego roku. Wilgotność względna powietrza nie wykazuje tak dużego zróżnicowania jak inne elementy klimatu. Średnia roczna wartość dla omawianego terenu wynosi około 60%.

Największa średnia wilgotność występuje w grudniu 84%, a najniższa w sierpniu 60%.

Wody podziemne

Analizowany obszar znajduje się w obrębie do bytomsko-olkuskiego regionu hydrogeologicznego z głównym poziomem użytkowym, szczelinowo-krasowym w wapieniach i dolomitach triasu dolnego i środkowego. Poziom ten zalega na głębokości 10 – 100 m, wydajności wahają się od 10 do 600 m³/h, a wody znajdują się pod ciśnieniem do 3000 kPa. Drugorzędny poziom wodonośny, w piaskach i piaskowcach jury dolnej zalega na głębokości do 20 m, a wydajności wahają się od 2 do 10 m³/h. W strefie ostańców denudacyjnych oraz w strefie krawędziowej Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej zwierciadło ma miejscami charakter nieciągły i znajduje się na głębokości od 20 do 50 m. Piętro wodonośne ma lokalne znaczenie użytkowe, a jego wydajność waha się od 2 do 10 m³/h.

Piętro czwartorzędowe ma tu podrzędne znaczenie, charakteryzuje się występowaniem wód w utworach aluwialnych dolin rzecznych zwłaszcza w dolinie Czarnej Przemszy lub dolinach jej dopływów. Nie ma ono znaczenia gospodarczego, a głębokość jego występowania jest silnie uzależniona od poziomu wody w rzece. Poziom ten ujmowany studniami gospodarskimi oraz drenowany siecią hydrograficzną, charakteryzuje się swobodnym zwierciadłem, leżącym na różnej głębokości a mianowicie: 1–2 m w obrębie doliny Czarnej Przemszy i 5–10 m na terenie wysoczyznowym.

Na terenie gminy Łazy główne poziomy wód podziemnych występują w utworach triasowych – w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych nr 454 Olkusz – Zawiercie. Zbiornik ten zbudowany jest ze skał dolomityczno-wapiennych i prowadzą wody szczelinowo-krasowo-porowe. Triasowe piętro wodonośne związane jest z dolomitowo-wapiennymi utworami środkowego i dolnego triasu. Filtracja ma tu charakter szczelinowy, a zawodnienie charakteryzuje się dużą zmiennością, co spowodowane jest różnym stopniem spękania i skawernowania wodonośca. Większą przepuszczalnością charakteryzują się dolomity diploporowe i kruszconośne, a mniejszą warstwy gogolińskie i ret. Zwierciadło wody piętra triasowego ma obecnie charakter subartezyjski. Zaznacza się obniżanie zwierciadła wód spowodowane głównie wpływem odwodnienia kopalń cynku i ołowiu, oraz intensywnym poborem wód z ujęć. Wodonośny trias w rejonie Łaz zalega na zawodnionych utworach górnego i środkowego dewonu, wykształconego jako dolomity, wapienie krystaliczne

i margle, co powoduje że filtracja ma charakter szczelinowy. Z uwagi na brak ciągłej warstwy izolacyjnej oraz kontakty hydrauliczne poprzez uskoki piętro dewońskie rozpatrywane jest łącznie z triasowym. Zasilanie poziomów wodonośnych odbywa się powierzchniowo na wychodniach utworów triasowych. Teren gminy Łazy jest położony w obrębie jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): nr 200112 (przeważająca część gminy), nr 200130 (południowa część gminy).

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Łazy położony jest w obrębie dorzecza Wisły. Przeważająca część gminy należy do obszaru zlewni Czarną Przemszę (odcinek źródłowy Przemszy lewostronnego dopływu Wisły). Południowa część gminy odwadniana jest do Białej Przemszy (lewostronny dopływ Czarnej Przemszy).

Powierzchniowa sieć hydrograficzna w zlewni Czarnej Przemszy jest słabo rozwinięta. Głównymi dopływami Czarnej Przemszy na terenie gminy są lewostronne: Mitręga, Potok Ogrodzeniecki, Rów z Rokitna Szlacheckiego, Rów z Łaz, Rów z Zacisza oraz prawostronny Dopływ z Markowizny. Głównym ciekim w gminie Łazy jest Mitręga, mająca swoje źródła w sołectwie Mitręga, uchodzi do Czarnej Przemszy poniżej granicy gminy w Siewierzu. Jej głównymi dopływami są lewostronny dopływ spod Słotwiny i prawostronne: Dopływ spod Wysokiej i Dopływ spod Ciągowic.

Głównymi dopływami Białej Przemszy są Centuria z lewostronnym Dopływem z Zawangródzia oraz Strumień Błędowski z lewostronnym Potokiem Jeziorowicki i prawostronnym Potokiem Błędowskim.

W obrazie powierzchniowej sieci hydrograficznej znaczącą rolę odgrywają sztuczne zbiorniki wodne. Na terenie gminy Łazy głównymi zbiornikami wodnymi są zbiorniki: Parzoch na Centurii oraz zbiornik Mitręga na Mitrędze.

Na terenie gminy zlokalizowane są niewielkie zbiorniki wodne o powierzchni nieprzekraczającej kilku hektarów, wypełniające wyrobiska po eksploatacji surowców.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Analiza uwarunkowań przyrodniczych pozwala na sformułowanie głównych problemów związanych z ochroną środowiska, warunkującą możliwość korzystania z jego zasobów oraz problemami ochrony jego walorów.

Podstawowym dokumentem w oparciu, o które prowadzona jest obecnie gospodarka przestrzenna w gminie Łazy są plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego. Obszar Łaz w całości jest objęty prawem miejscowym – obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Obowiązuje 10 planów zagospodarowania przestrzennego:

Na terenie gminy Łazy występują obszary, na których obowiązują zasady ustanowione innymi, szczególnymi aktami prawnymi i decyzjami:

Obszary szczególne	Podstawa prawna	Cel i zakres regulacji
Park Krajobrazowy Orlich gniazd	Uchwała Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” Uchwała Nr LXXXI/1193/24 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25 marca 2024 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd zlokalizowanego w granicach województwa małopolskiego, uwzględniającego zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Michałowice PLH120011	Ochrona wartości przyrodniczych: 1) ochrona wartości przyrodniczych: a) zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej, b) ochrona naturalnej różnorodności florystycznej i faunistycznej, c) zachowanie naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk roślinnych, ze szczególnym uwzględnieniem roślinności kserotermicznej, torfowiskowej oraz wilgotnych łąk, d) zachowanie korytarzy ekologicznych; Ochrona wartości historycznych i kulturowych. Ochrona walorów krajobrazowych

Obszary szczególne	Podstawa prawna	Cel i zakres regulacji
Rezerwat przyrody „Góra Chełm”	Zarządzenie Nr 3/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Góra Chełm	Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych zbiorowisk roślinnych lasu bukowego o charakterze naturalnym, porastającego wzgórze wapienne na przedpolu krawędzi Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej.
Pomnik przyrody ożywionej	Uchwała nr XXXIII/256/13 Rady Miejskiej w Łazach z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody pod nazwą "Zespół źródeł rzeki Centurii zlokalizowany w miejscowości Hutki Kanki, Gmina Łazy" Dz. Urz. Województwa Śląskiego . z 2013 r. poz. 7966	obszar źródłowy rzeki Centurii, położony na działce o numerze geodezyjnym 132/3, obręb Hutki Kanki. Obszar działki obejmuje powierzchnię 8,1365 ha
Pomnik przyrody ożywionej	Uchwała nr IX/80/11 Rady Miejskiej w Łazach z dnia 5 sierpnia 2011 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody pod nazwą "Pióropusznik strusi w Ciągowicach", Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2011r Nr 246 poz 4112	Nadleśnictwo Siewierz, Leśnictwo Poręba oddz 83j;
Natura 2000 PLH240009 Ostoja Środkowojurajska	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska PLH240009	specjalny obszar ochrony siedlisk .
Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 5 lipca 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Dąbrowskie PLH240041	specjalny obszar ochrony siedlisk .

Oceniany projekt Planu Ogólnego uwzględnia obiekty chronione oraz respektuje ich przedmioty ochrony, przewidywane zmiany w zagospodarowaniu terenów nie spowodują zagrożeń w stosunku do ich przedmiotu ochrony.

W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej obszary poprzez wskazanie dla każdej z nich najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w

tym przede wszystkim wskazano strefę otwartą w obszarze Natura 2000 z uwzględnieniem wskazanych w obowiązującym planie terenów przeznaczonych pod zabudowę. Nie wskazuje się nowej zabudowy na obszarach chronionych.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU

Zasadnicze znaczenie dla dokumentów planistycznych określających cele i kierunki rozwoju państw, regionów, sektorów gospodarki i przestrzeni publicznej na w XXI wieku posiada VIII Program Działań Unii Europejskiej (Decyzja UE nr 2022/591 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r.) „Zrównoważona Europa do 2030 r. ", a także Polityka ekologiczna państwa 2030 oraz Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (tzw. SPA2020).

Biorąc pod uwagę ustalenia projektu Planu i ich potencjalne skutki środowiskowe dokonano oceny spójności projektu z celami ochrony środowiska sformułowanymi w/w dokumentach. Przy analizie kierowano się oceną relacji, jaka zachodzi pomiędzy zapisami projektu Planu a dokumentami o charakterze strategicznym, w następujących kategoriach:

1. Formalnie niekolidujące (NK) – spełniony jest wymóg spójności przede wszystkim z racji ogólności ustaleń
2. Wzmacniające (W) – spełniony jest wymóg spójności, a zawarte w badanym dokumencie ustalenia będą wzmacniać cele dokumentów strategicznych
3. Konfliktowe (K) – wymóg spójności podważony poprzez rozbieżność ustaleń.

Tabela 4. Ocena spójności projektu „Prognozy Planu” z celami ochrony środowiska sformułowanymi w dokumentach krajowych i UE

Nazwa dokumentu	Cele dokumentu	Ocena spójności	Ustalenia projektu Planu
Decyzja UE nr 2022/591 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r.	<p>8. Program działań w zakresie środowiska ma przyspieszyć ekologiczną transformację w sposób sprawiedliwy i inkluzywny. Jego długofalowy cel – „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety”. 8. Program wskazuje sześć priorytetowych celów tematycznych: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, adaptacja do zmiany klimatu, model wzrostu przynoszący planecie więcej korzyści niż strat, zerowy poziom emisji zanieczyszczeń, ochrona i przywrócenie bioróżnorodności oraz ograniczenie największych presji środowiskowych i klimatycznych związanych z produkcją i konsumpcją.</p> <p>1. Osiągnięcie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 2050 r.</p> <p>2. Wzmocnienie zdolności przystosowawczych, zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności na zmianę klimatu.</p> <p>3. Dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym.</p> <p>4. Osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków.</p> <p>5. Ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich).</p> <p>6. Redukcja presji na środowisko i klimat związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego).</p>	W NK	Plan ogólny gwarantuje ustalenie warunków funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego - utworzenie spójnego systemu obszarów przyrodniczych i kulturowych pozwoli na wzmocnienie istniejących powiązań przyrodniczych, stymulację procesów decydujących o równowadze ekologicznej oraz zwiększenie odporności terenów chronionych, ochronę przed zainwestowaniem niezabudowanych terenów stanowiących elementy systemu przyrodniczego gminy
Polityka ekologiczna państwa 2030 – PEP2030 przyjęta uchwałą Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. (M.P. 2019 poz. 794)	PEP2030 jest strategią zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców.	W NK	Plan ogólny gwarantuje ustalenie warunków funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego - utworzenie spójnego systemu obszarów przyrodniczych i kulturowych pozwoli na wzmocnienie istniejących powiązań

Nazwa dokumentu	Cele dokumentu	Ocena spójności	Ustalenia projektu Planu
	<p>Celem głównym Strategii „Polityka ekologiczna państwa 2030” jest Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Celami szczegółowymi są</p> <p>1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,</p> <p>2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</p> <p>3. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.</p>		<p>przyrodniczych, stymulację procesów decydujących o równowadze ekologicznej oraz zwiększenie odporności przeznaczonych do zalesień, ochronę przed zainwestowaniem niezabudowanych terenów stanowiących elementy systemu przyrodniczego gminy</p>
Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020z perspektywą do roku 2030 (tzw. SPA2020)	<p>Głównym celem SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Wśród najbardziej wrażliwych sektorów i obszarów dla których określono cele i kierunki działań adaptacyjnych znalazły się:</p> <p>gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna i obszary prawnie chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo, transport, obszary górskie, strefy wybrzeża, gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane.</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska</p> <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich</p> <p>Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu</p> <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu</p> <p>Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu</p> <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu</p>	W NK	<p>Plan ogólny określa maksymalny zasięg terenów przeznaczonych do zabudowy.</p> <p>Projekt planu wyznacza tereny otwarte oraz tereny zieleni i rekreacji co wpisuje się zwłaszcza w cele 1, 2 i 4</p>
Dyrektywa 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych będąca częścią unijnego pakietu klimatyczno-energetycznego, który zakłada przede wszystkim redukcję emisji	Zgodnie z Dyrektywą ponad 1/3 energii elektrycznej wytwarzanej w UE musi pochodzić do tego czasu ze źródeł odnawialnych (w Polsce 15 %), a energia wiatrowa będzie stanowiła największą część tego udziału.	W	<p>Plan ogólny umożliwia lokalizację odnawialnych źródeł energii przyczyni się do zwiększenia udziału energii odnawialnej w ogólnej produkcji energii.</p> <p>Plan ogólny określa zasady zagospodarowania przestrzennego poprzez ograniczanie niskiej emisji i</p>

Nazwa dokumentu	Cele dokumentu	Ocena spójności	Ustalenia projektu Planu
CO2 o 20 % do 2020 roku.			minimalizowanie zapotrzebowania na energię oraz zmniejszanie emisji zanieczyszczeń oraz rozwijanie niskoemisyjnego systemu transportu publicznego
Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - Dyrektywa Siedliskowa)	Celem Dyrektywy jest zachowanie siedlisk naturalnych i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty w stanie sprzyjającym ochronie lub w celu odtworzenia takiego stanu	W NK	Plan ogólny utrzymuje ochronę prawną istniejących obiektów i obszarów przyrodniczych na terenie gminy Łazy w tym obszarze specjalnej ochrony PLH240009 Ostoja Środkowojurajska oraz PLH240041 Łąki Dąbrowskie

Dodatkowo Plan uwzględnia najważniejsze i kluczowe cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach o randze regionalnej i lokalnej:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz.4619).,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łazy wraz ze zmianami;
- Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla gminy Łazy.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Oceniany projekt Planu ogólnego w dużej mierze utrzymuje dotychczasowe przeznaczenie terenów wskazane w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W Planie Ogólnym obszar uzupełnienia zabudowy został poszerzony o 1,77 km², uwzględniając lokalne uwarunkowania oraz politykę przestrzenną gminy.

Plan Ogólny utrzymuje istniejące tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, tereny lasu, tereny zieleni naturalnej, tereny wód. W projekcie Planu Ogólnego zostały wyznaczone również strefy zgodne z granicami następujących form ochrony przyrody: Natura 2000, rezerwat oraz park krajobrazowy. Plan Ogólny utrzymuje wszystkie formy ochrony przyrody na terenie gminy Łazy.

Wszystkie strefy planistyczne w projekcie Planu Ogólnego dla Gminy Łazy zostały wyznaczone w oparciu o istniejące zagospodarowanie terenu, istniejącą zabudowę, na podstawie obowiązującego aktu prawa miejscowego, na podstawie

terenów wskazanych w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego a także wniosków do procedury planistycznej.

Każda zmiana zainwestowania terenu związana jest z mniejszym bądź większym oddziaływaniem na środowisko, a stopień oddziaływania będzie uzależniony od intensywności i charakteru zainwestowania.

Realizacja ustaleń projektu Planu wpływa w zróżnicowany sposób na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny, ludzi, dobra materialne) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

Zróżnicowanie skutków można określić w zależności od:

⇒ trwałości występowania	<ul style="list-style-type: none">- krótkotrwałe- długotrwałe
⇒ odwracalności zjawisk	<ul style="list-style-type: none">- odwracalne- nieodwracalne
⇒ zasięgu przestrzennego oddziaływania	<ul style="list-style-type: none">- regionalne- ponadlokalne- lokalne

Posługując się powyższą systematyką, dokonano próby zdiagnozowania relacji pomiędzy przewidywanymi skutkami realizacji ustaleń projektu Planu, a stanem jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Oddziaływania długotrwałe związane będą z przekształceniem powierzchni ziemi spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi oraz zajęciem terenu przez obiekty budowlane czy powierzchnie uszczelnione. Będą one mieć charakter lokalny i nieodwracalny. Oddziaływania te będą dotyczyć tylko stref planistycznych związanych zabudową, usługami, produkcją, infrastrukturą i komunikacją. Nie będą zachodzić na terenach strefy otwartej.

Uzupełnianie istniejącej zabudowy oraz realizacja obszarów zabudowy kosztem powierzchni biologicznie czynnych przyczyni się punktowo do lokalnych zmian uwarunkowań krajobrazowych, hydrologicznych i topoklimatycznych. Wzrost terenów zabudowy przyczyni się również do wzrostu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych do powietrza (nasilenie tzw. „niskiej emisji”), które mogą być przenoszone na tereny przyległe. Będą to oddziaływania długotrwałe, odwracalne o zasięgu lokalnym. Oddziaływania te będą dotyczyć tylko stref planistycznych związanych zabudową, usługami, produkcją. Nie będą zachodzić na terenach strefy otwartej.

Oddziaływania długotrwałe o charakterze regionalnym powodowane są przede wszystkim przez są istniejące ciągi komunikacyjne emitujące hałas oraz zanieczyszczenia powietrza na tereny sąsiednie.

Oddziaływania krótkotrwałe, bezpośrednie oraz odwracalne będą powstawać tylko na etapie realizacji zabudowy w strefach planistycznych, zasięg oddziaływania będzie mieć charakter lokalny. Oddziaływania te ustąpią wraz zakończeniem budowy.

Na etapie realizacji zabudowy w strefach planistycznych oraz istniejących ciągów komunikacyjnych może dojść do chwilowych oddziaływań skumulowanych, będących wynikiem równoczesnej emisji hałasu i zanieczyszczeń pochodzących np. z pracujących maszyn budowlanych oraz ruchu komunikacyjnego. Będą to jednak oddziaływania krótkotrwałe, odwracalne o zasięgu lokalnym.

Uwzględniając skalę i charakter ogólnych kierunków zagospodarowania przewidzianych w Planie Ogólnym gminy Łazy, można stwierdzić, iż realizacja ustaleń Planu Ogólnego przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje znaczących oddziaływań dla środowiska.

Oddziaływania te zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji będą ograniczane zapisami Planu Ogólnego oraz miejscowych aktów planowania przestrzennego, a także przepisami zawartymi w obowiązującym ustawodawstwie dotyczącymi między innymi dopuszczalnych poziomów hałasu i sposobu ograniczenia jego wpływu, dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza, gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej.

Ustalenia zawarte w Planie Ogólnym gminy Łazy nie wpłyną negatywnie na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

8. SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PRŁĄKI DĄBROWSKIEGO OBJEKTU PLANU ORAZ METODY ICH MONITOROWANIA

Na etapie Planu Ogólnego nie wprowadza się konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków jego realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Oddziaływanie na środowisko, nawet przy pełnej realizacji projektu planu, nie powinno zmienić się na tyle by konieczne było wprowadzenie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Analiza skutków realizacji ustaleń projektu Planu Ogólnego dla gminy Łazy w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania przestrzennego będzie możliwa po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Plan Ogólny, będąc aktem prawa miejscowego, wyznacza ogólne ramy i zasady kształtowania przestrzeni, które będą realizowane w szczegółowych dokumentach planistycznych. Monitorowanie realizacji inwestycji oraz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy odbywać się będzie regularnie, z uwzględnieniem corocznych analiz.

9. SKUTKI DLA ISTNIEJĄCYCH FORM OCHRONY PRZYRODY ORAZ INNYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Zapisy projektu Planu Ogólnego gwarantują ustalenie warunków funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego - utworzenie spójnego systemu obszarów przyrodniczych i kulturowych pozwoli na wzmocnienie istniejących powiązań przyrodniczych, stymulację procesów decydujących o równowadze ekologicznej oraz zwiększenie odporności środowiska na antropopresję, ochronę przed zainwestowaniem niezabudowanych terenów stanowiących elementy systemu przyrodniczego gminy.

10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Wszelkie potencjalne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji ustaleń projektu Planu Ogólnego gminy Łazy będą miały charakter lokalny i nie będą miały wpływu o zasięgu transgranicznym.

11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, KTÓRE MOGĄ BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO

W Planie Ogólnym zawarte zostały zapisy mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację negatywnych wpływów na środowisko bądź ludzi, w tym ustalenia odnoszące się indywidualnie do określonej strefy funkcjonalnej. Zapisy te jednak pozostają w na dużym poziomie uogólnienia i stąd powinny zostać uszczegółowione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i dopasowane do potrzeb związanych z określonym obszarem gminy.

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Strefy planistyczne wyznaczone w Planie Ogólnym gminy Łazy zostały wyznaczone na podstawie istniejącej zabudowy, istniejącego zagospodarowania terenu, obowiązującego aktu prawa miejscowego, kierunków zagospodarowania wskazanych w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego a także na podstawie złożonych wniosków w trakcie procedury planistycznej. Plan Ogólny gminy uwzględnia zasady zagospodarowania oraz uwarunkowania i kierunki rozwoju przestrzennego o znaczeniu ponadlokalnym, ujęte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+ przyjętego uchwałą nr Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r Sejmiku Województwa Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz.4619)

W związku z tym wyznaczenie stref planistycznych można uznać za optymalne, korzystne z punktu widzenia środowiska oraz ekonomicznie uzasadnione. Nie przewiduje się alternatywnych wariantów rozwiązań zawartych w ocenianym dokumencie.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Planu Ogólnego gminy Łazy”. Celem prognozy jest określenie wpływu na środowisko ustaleń Planu Ogólnego.

Pod względem merytorycznym opracowanie stanowi realizację zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Opracowanie składa się z części tekstowej i załącznika graficznego (mapa w skali 1:10000). Przyjęta skala mapy odpowiada skali rysunku Planu.

Projekt Planu Ogólnego stanowi kluczowy dokument w zakresie planowania przestrzennego, mający na celu określenie ram rozwoju urbanistycznego oraz zasad gospodarowania przestrzenią z uwzględnieniem ochrony środowiska i zasobów naturalnych. Plan Ogólny został przygotowany na podstawie obowiązujących aktów prawnych i uwzględnia wcześniejsze dokumenty planistyczne, takie jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązujące plany miejscowe. W ramach jego ustaleń wyznaczono strefy planistyczne, które odpowiadają specyfice gminy i jego potrzebom.

W obszarze gminy Łazy wyznaczone zostały następujące strefy planistyczne:

- SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SP – strefa gospodarcza,
- SR – strefa produkcji rolniczej,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy,
- SO – strefa otwarta,
- SG – strefa górnictwa
- SK – strefa komunikacyjna.

Prognoza składa się dwóch części. Pierwsza część obejmuje szczegółową ocenę istniejących uwarunkowań środowiskowych na obszarze objętym Planem,

uwzględniając podział środowiska na jego główne komponenty. W ramach tej analizy dokonano charakterystyki obecnego stanu środowiska obejmującego: powietrze, klimat akustyczny, wody powierzchniowe i podziemne, powierzchnię terenu, gleby i surowce, emisję pól elektromagnetycznych (oddziaływanie m.in. sieci energetycznych, stacji bazowych telefonii komórkowej). Dokonano charakterystyki obszarów chronionych a także występujących na terenie gminy chronionych gatunków roślin i zwierząt, krajobrazu. Scharakteryzowano również pozostałe elementy przyrody nieożywionej gminy Łazy.

W kolejnej części dokonano analizy wpływu ustaleń Planu Ogólnego gminy Łazy na: obszar Natura 2000, istniejące formy ochrony przyrody, roślinność i zwierzęta występujące na terenie gminy, na ludzi, na powietrze atmosferyczne, na wody powierzchniowe i podziemne, na powierzchnię ziemi, gleby i kopaliny, na krajobraz, na klimat w tym na zmiany klimatu, na zabytki oraz dobra materialne.

Przeprowadzona analiza wskazuje na brak dużych i znaczących zagrożeń dla środowiska i ludzi. Ustalenia Planu Ogólnego w większości będą mieć korzystne oddziaływanie lub mało istotne oddziaływanie na wymienione komponenty środowiska. Nie mniej jednak będą się pojawić nieznacznie uciążliwe oddziaływania, występujące w trakcie realizacji prac budowlanych. Ze względu na rozproszenie oraz różnoczesowy okres realizacji będą mieć charakter punktowy, ograniczony do miejsca budowy.

Realizacja zapisów Planu Ogólnego gminy nie wpłynie również negatywnie na istniejące formy ochrony, w tym obszary Natura 2000 PLH240009 Ostoja Środkowo Jurajska oraz PLH240041 Łąki Dąbrowskie nie spowoduje znaczących zmian w ich funkcjonowaniu.

Podsumowując, prognoza wykazuje, że realizacja projektu Planu Ogólnego dla gminy Łazy jest zgodna z zasadami ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju, ładu przestrzennego. Wdrożenie Planu Ogólnego przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, zapewni rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a także ochroni cenne wartości przyrodnicze i kulturowe gminy. Skutki środowiskowe realizacji zapisów Planu będą głównie lokalne i ograniczone dzięki zastosowaniu odpowiednich regulacji oraz działań minimalizujących potencjalne oddziaływania.

14. ŹRÓDŁA INFORMACJI

- Centralna Baza Danych Geologicznych – wersja internetowa (www.baza.pgi.waw.pl).
- Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteor. i Hydrogr.
- Hydroportal – wersja internetowa (<https://isok.gov.pl/hydroportal.html>)
- Klimek K., 1966: Deglacjacja północnej części Wyżyny Śląskiej w okresie zlodowacenia środkowopolskiego. Prace Geograficzne IG PAN, 53, Warszawa.
- Kondracki J., 1978: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa.
- Kondracki J., 1994: Regiony fizycznogeograficzne Polski. PWN, Warszawa.
- Krystek J., 2022: Ocena oddziaływania na środowisko. Teoria i praktyka. PWN, Warszawa.
- Książkiewicz M., Samsonowicz J., Rühle E., 1965: Zarys geologii Polski. Warszawa.
- Liro A. (red.), 1995: Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska. Fundacja IUCN Poland, Warszawa, ss. 205.
- Liro A. (red.), 1998: Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska. Fundacja IUCN Poland, Warszawa, ss. 273.
- Matuszkiewicz W. (red.), 1995: Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300000. Arkusz 8: Wzniesienia Południowomazowieckie i Wyżyna Środkowomazowiecka. Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Łazy. Geoekoma, Poręba-Łazy, 2025
- Projekt Audytu krajobrazowego województwa śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, 2024
- Plan urządzenia lasu na okres gospodarczy od na okres gospodarczy od 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2028r. Nadleśnictwo Siewierz, Obręb Siewierz. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie.
- Plan urządzenia lasu na okres gospodarczy od na okres gospodarczy od 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2028r. Nadleśnictwo Siewierz, Obręb Siewierz. Program ochrony przyrody. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz.4619, Katowice, 29 sierpnia 2016 r.
- Profus P., Świerad J. 2012. Czerwona lista płazów i gadów województwa śląskiego. Raporty Opinie 6.5
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zawierciańskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030. Zawiercie, 2023 r.
- Richling A., Solon J., 1996: Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, wyd. II, ss. 319.
- Różkowski A., Chmura A., 1996: Mapa dynamiki zwykłych wód podziemnych GZW i jego obrzeżenia, PIG Warszawa.
- Różkowski A., Chmura A., Siemiński A., 1997: Użytkowe wody podziemne GZW i jego obrzeżenia. Prace PIG, CLIX.

Stan środowiska w województwie śląskim (raporty 1999-2024). Regionalny Wydział
Monitoringu Środowiska w Katowicach

Szponar A., 2003: Fizjografia urbanistyczna. Wydawnictwo Naukowe PWN,
Warszawa.

15. WYKAZ MAP

1. Rysunek Prognozy Oddziaływania na Środowisko - załącznik 1

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

„Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”

Poręba, 22.07.2025

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

„Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”

Poręba, 22.07.2025